
Utgitt av Fjellhaug Internasjonale Høgskole
Sinsenveien 15, N-0572 Oslo
Tlf 23 23 24 00. Telefaks 23 23 24 10
Bankgiro: 8220.02.90549

Redaktør: Arne Redse
Redaksjonsråd: Janne Mjølhus, Kjell Jaren og Hans Aage Gravaas
Sekretær: Ingar T. Hauge

Innhold

Arne Redse	Redaksjonelt	2
 <i>Del 1: Fra tre jubileumskonferanser – 100 år etter Edinburgh 1910</i>		
Øyvind Åsland	Cape Town og de minst nådde	3
Hans Aage Gravaas	Tokyo 2010 – et fokus på unådde folkegrupper	9
Erling Lundebø	Edinburgh 2010 – generelle inntrykk	24
 <i>Del 2: Cape Town Commitment</i>		
Tormod Engelsen	Cape Town-erklæringen – en utfordring til evangelikale kristne	30
Odd Sverre Hove	Verdensmisjonsprogram for det 21. århundret: En journalistisk presentasjon og vurdering av konferansedokumentet Cape Town Commitment 2010	37
Lars Dahle og Margunn Serigstad Dahle	Lausanne III og media	46
 <i>Del 3: Studentresponser fra Cape Town</i>		
Silje Kristin Erlandsen	Ungdom og misjon – helt på nett	54
Per Olav Grødem	Inntrykk etter Lausanne III	57

Redaksjonelt

Temaet for dette nummeret av *Innsyn* er tre internasjonale konferansar for markering av hundreårsjubileet for misjonskonferansen i Edinburgh i 1910. Dei tre konferansane vart haldne i Cape Town i Sør-Afrika, i Tokyo og i Edinburgh. I Cape Town var det Lausannerørsla som stod som arrangør. I Tokyo var det Global Network of Mission Structures. I Edinburgh var det primært KV, men i samarbeid med nøkkelpersonar ved University of Edinburgh og ulike nettverk som for eksempel International Association of Mission Studies (IAMS).

I første delen har vi utfordra tre deltakarar ved dei tre konferansane – ein frå kvar konferanse – til å formilde nokre inntrykk dei sat att med. Øyvind Åsland tek føre seg Cape Town konferansen (gjerne omtala som Lausanne III) og set fokuset på konferansens handsaming av korleis misjonsarbeidet bør prioritere dei minst nådde. Hans Aage Gravaas skriv om Tokyo-konferansen og set søkelyset på korleis same saka vart handsama der. Erling Lundeby deltok på Edinburgh-konferansen og gir oss del i meir generelle inntrykk frå denne.

Andre delen dreier seg om erklæringa som vart til i forkant, under og i etterkant av Lausanne III – Cape Town Commitment (CTC). Tormod Engelsviken deltok i dette arbeidet, skriv om det og presenterer erklæringa i første artikkelen i denne delen. I andre artikkelen gir Odd Sverre Hove oss ein journalistisk presentasjon og vurdering av Cape Town Commitment. I tredje artikkelen framhevar Margunn Serigstad Dahle og Lars Dahle nokre sentrale utfordringar CTC byr på for NLM, spesielt relatert til mediar og misjon.

I tredje delen er det to studentar som gir oss del i opplevingane sine frå Cape Town-konferansen. Silje Kristin Erlandsen presenterer arbeidet med nettstaden intomission.no lansert, ein nettstad lansert av dei gruppe studentar ved MhG i samband med Lausanne III. Gruppa deltok på konferansen. Målet med nettstaden var å informere, inspirere og involvere norsk ungdom i misjon. I siste artikkelen får vi innblikk i dei inntrykka Per Olav Grødem, masterstudent ved FiH, sit att med etter å ha delteke som friviljug medarbeidar (steward) i Cape Town.

Arne Redse

Del 1: Tre konferansar

Cape Town og de minst nådde

Øyvind Åsland

Generalsekretær i NLM

Cape Town erklæringen inviterer oss til å reflektere over hvorfor det fortsatt finnes så mange unådde folkegrupper 2000 år etter at Jesus ga oss ordren om å gå til alle folkeslag. Ja, ikke bare oppfordres vi til refleksjon, men også til å bekjenne og angre vår ulydighet og manglende evne til å se de som ennå ikke er nådd.

Mange tenker kanskje at dette er irrelevant for oss i kirke- og misjons-Norge. Vi har da snakket om de unådde i flere tiår? Er dette fortsatt noe å være opptatt av, og har vi noe vi bør bekjenne og angre?

Det var i 1974 på kongressen for verdensevangelisering at folkegruppetenkningen for alvor fikk gjennomslag og ble viktig for strategien til store deler av den evangelikale misjonsbevegelsen. Mange karakteriserer Ralph Winters tale der han introduserte begrepet «unådde folkeslag», og behovet for tverrkulturell evangelisering, som en milepæl i misjonshistorien. Grunnen til at dette ble sett på som så viktig, var at en nå fikk et begrep og en modell som var hensiktsmessig for effektiv evangelisering. I tillegg ble det enklere å definere oppdraget og antall folkegrupper som enda ikke hadde hatt sjansen til å høre evangeliet.

I Cape Town 2010 var på nytt de unådde eller minst nådde folkegruppene i fokus. Denne gang var det begrepet «unengaged people groups» som ble mest benyttet. Dette begrepet er ment å skulle definere de folkegruppene som overhode ikke har noen form for kirke- eller misjonsvirksomhet i sin midte. I tillegg vet en ikke om at det er noen kristne grupper som har tatt ansvar for å be for eller sende misjonærer til folkegruppene i denne kategorien. På denne måten søkte Lausanne III å gi oss en bevissthet om at det fortsatt er viktig å være opptatt av unådde folkegrupper. Det ble presentert statistikk med oversikt over disse gruppene.

Det statistiske materialet viste seg dessverre å inneholde mange feil og mangler. Dette ble påpekt fra flere hold, og enkelte var svært opprørt over at folkegrupper som en hadde drevet misjon blant i flere år, figurerte på listen

over «unengaged people groups.» Dette førte til at et viktig tema ble noe overskygget av en diskusjon om manglende etterrettelighet i materialet som ble framlagt. Dette illustrerer det som kan være en hovedutfordring for oss som er opptatt av å kartlegge de gruppene som fortsatt ikke er nådd med evangeliet: Vi ender ofte opp med å diskutere tall og statistikk fremfor å skape et engasjement for at alle må få tilgang til evangeliet.

For alle disse gruppene kreves det at mennesker krysser grenser for å fortelle dem de gode nyhetene om Jesus. Dersom det ikke skjer, vil de ikke bli nådd med evangeliet. De vil ikke bli i stand til å ta et valg. Derfor er det viktig å analysere hvordan verdens kristne i dag bruker ressursene. Også på dette området kan statistikk forvirre og til og med skape et usant bilde. De fleste er imidlertid enige om noen nøkkeltall.

Det er vanlig å regne at kristne verden over kun gir 1 % av pengene sine til kristen virksomhet. Av det totale innsamlede beløpet, brukes hele 95 % på kirken. Mindre enn 1 % av de totale midlene brukes på å nå de minst nådde. Dette fører til at vi fortsatt i dag har en situasjon der 25-28 % av verdens befolkning har svært liten mulighet til å høre evangeliet. Kun 2-4 % av utsendte misjonærer (tverrkulturelle vitner) har sin virksomhet i disse områdene. Det er ikke lett å finne nøyaktige tall på dette, men tendensen i ressursbruken er klar. Sammenlignet med tallene en opererte med i Lausanne II, ser vi at det faktisk er en mindre andel av misjonærene som er engasjert blant de minst nådde i dag. Prognosene tilsier at andelen unådde på grunn av befolkningsveksten i disse gruppene vil øke snarere enn å reduseres i tiden framover – hvis ressursbruken da ikke endres.

På tross av en del forvirring og misnøye med statistiske fakta, fikk denne utfordringen mye oppmerksomhet i Cape Town. Både på plenumssamlingene og i flere seminarer (Missing Peoples) kom engasjementet for å gjøre noe med disse trendene klart frem. Mange misjonsorganisasjoner og kirker viser stadig større vilje til å endre ressursfordelingen og satse mer på de minst nådde folkegruppene. Dette er særlig tydelig blant representanter for de relativt nye sendenasjonene. Det er stor vilje til å bruke ressursene i de minst nådde områdene hos misjonsbevegelsene i India, Sør-Korea, Kina, Nigeria og Brasil, for å nevne noen av de sentrale. Dette gir grunn til optimisme. Det er også grunn til å håpe at disse i stor grad vil være forbilder for den tradisjonelle misjonsbevegelsen i Vesten.

I Cape Town var det et stort engasjement for å bekjempe fattigdommen i verden. Dette er en naturlig og god målsetning for oss som er forvaltere og budbringere med gode nyheter. Det ble også lansert en plan om å utrydde

bibel fattigdommen (eradicate Bibel poverty). Det vil si: Vi må sørge for å få gitt alle språkgrupper Bibelen på sitt eget språk. Dette er et moment vi må ta med oss i det videre engasjementet for å nå alle.

For å få oversikten over de folkegruppene som enda ikke har hørt, er det svært viktig å definere hva vi mener med en folkegruppe. En kan lett bli forvirret når en ser de ulike tallene som presenteres om dette. Joshua Project har tatt tak i problemet, og laget en oversikt som viser hvordan de ulike definisjonene gir ulike resultat.

Varying the Definition of a People Varies the Resulting Lists

Peoples Defined By	Resulting List	Examples	Totals
Language	Linguistic peoples	<ul style="list-style-type: none"> Ethnologue 	~7,000
Language / Dialect Ethnicity	Ethno-linguistic peoples (Particularly supports language based evangelistic / discipleship outreaches)	<ul style="list-style-type: none"> Integrated Strategic Planning Database World Christian Encyclopedia Operation World peoples lists Original Joshua Project list PeopleGroups.org 	~ 13,000
Language / Dialect Ethnicity Religion Caste Culture	Ethnic peoples (Particularly supports church planting outreaches)	<ul style="list-style-type: none"> Joshua Project 	~ 16,000
Language / Dialect Ethnicity Religion Caste Culture Education Politics Ideology Historical enmity Customs Behavior	Unimax peoples (Particularly supports church planting and all types of evangelistic / discipleship outreaches)	<ul style="list-style-type: none"> World Christian Encyclopedia estimates US Center for World Mission estimates 	~ 27,000

På bakgrunn av denne oversikten, vil antallet minst nådde folkegrupper se slik ut:

Summary of People Group Counts

Resulting List	Total Peoples	Counting Method	Least-Reached
Ethno-linguistic peoples	13,000	Peoples-by-Country	~ 4,500
Ethnic peoples	16,000	Peoples-by-Country	~ 6,700
Ethnic peoples	9,800	Peoples without considering Country boundaries	~4,100
Unimax peoples	27,000	Mixed	~ 13,000

Vi har ingen oppdatert statistikk som gir oss et tydelig bilde av i hvor stor grad norsk misjonsvirksomhet er rettet inn mot de minst nådde. NORME statistikken som blir oppdatert hvert år er basert på land og ikke folkegrupper. Landstatistikken gir oss et visst inntrykk av dette, men ikke tilstrekkelig til at vi kan si noe presist om ressursbruken i denne sammenheng.

Inntrykket mitt er at vi i Norge har snakket mye om de unådde uten at dette i stor grad har blitt reflektert i strategier og prioritering av ressurser. Det skal sies at en del har skjedd de senere år, og mange av de som blir rekruttert til misjonstjeneste i dag har en bevissthet om at de vil ha sin tjeneste blant de minst nådde.

For Norsk Luthersk Misjonssamband er også dette en utfordring. Strategidokumentet som ble vedtatt på generalforsamlingen i Bergen i 2009, angir en vridning av ressursene inn mot de minst nådde. På denne måten håper vi at misjonsarbeidet vårt skal bli mest mulig relevant når det gjelder å nå de som aldri har hørt Jesu navn nevnt.

Det finnes mange grunner til at det har blitt slik at noen folkegrupper i liten grad har hatt kontakt med kristen tro, og at det fortsetter å være slik. Kirkevekstteori har lagt stor vekt på å gå inn i de områdene der det er åpenhet for evangeliet og dermed forventning om stor vekst. Slike forhold vil en for en stor del ikke møte i de områdene som nå er unådde. De er tvert imot preget av til dels store hindringer for kristen virksomhet. La oss nevne noen svært aktuelle:

- a) Det finnes betydelige kulturelle og religiøse hindringer. Et flertall av gruppene vi snakker om er muslimer som generelt er skeptiske til kristen virksomhet.

Konverteringer er forbundet med risiko. Andre kulturelle og religiøse forhold spiller også inn.

- b) Politiske hindringer eksisterer også mange steder, ofte på grunn av religiøse forhold. Ordinær misjonsvirksomhet er gjerne ulovlig. I det såkalte 10/40-vinduet¹, der vi finner det største antallet av de minst nådde, finnes også noen av de største hindringene for å nå inn med kristent nærvær.
- c) Mange av de minst nådde folkegruppene er bosatt i områder med ekstreme klimatiske forhold. Ørken, fjellområder og jungel kan være eksempler på forhold som gir vanskelig tilgjengelighet og store utfordringer med å drive langsiktig arbeid i flere områder.

Summen av disse tre faktorene gjør at vi står overfor en betydelig utfordring når vi ønsker å nå de minst nådde. Det kreves stor innsats, tålmodighet og en sterk bevissthet rundt dette dersom vi i tiden framover skal lykkes med å forkynne evangeliet i disse områdene.

Lausannes historie, statistikk og definisjoner er viktig å få fram i denne sammenhengen. Enda viktigere er det å understreke at folkegruppetenkingen har sin bakgrunn og inspirasjon i Bibelen.

Abraham fikk beskjed om at han skulle bli til velsignelse for alle folkeslag, 1 Mos 12,1-3. Dette kan leses både som et løfte og et imperativ. Vi møter løfter om multiplikasjon og en stor slekt, samt beskjeden: «Vær til velsignelse for alle folkeslag!» I Matteus finner vi Jesu ord i Matt 24,14 og 28,18-20 som viser tilbake til Guds løfte og befaling til Abraham. Jesus knytter sin egen gjenkomst til at evangeliet om riket skal forkynnes for alle folkeslag (ethne), og gir disiplene ordre om å gå ut og gjøre disipler av alle folkeslag. Gjenlyden av dette klinger sterkt og tydelig i Åp 5,9 og 7,9. Den nye himmel og den nye jord skal befolkes av mennesker fra alle folkeslag, språk og nasjoner.

Er det grunn til å bekjenne at vi har kommet for kort i forhold til verdens unådde? Ja, jeg mener vår gjennomgang her viser at vi har syndet når vi i alt for liten grad har vært våkne for denne oppgaven, og brukt alt for mye ressurser på oss selv. Derfor vil jeg slutte meg til utfordringen i Cape Town erklæringen:

«La oss stå opp som den verdensvide kirke for å møte denne utfordringen og:

¹ 10/40-vinduet er et rektangulært område av Nord-Afrika, Midtøsten og Asia omtrent mellom 10 og 40 grader nordlig bredde. 10/40-vinduet blir ofte kalt "The Resistent Belt" og omfatter de fleste av verdens muslimer, hinduer og buddhister.

A. omvende oss fra å være blinde for at så mange unådde folkeslag fremdeles finnes i vår verden og fra vår mangel på hast når det gjelder å dele evangeliet blant dem.

B. fornye vår forpliktelse til å gå til dem som ennå ikke har hørt evangeliet, engasjere oss dypt i deres språk og kultur, leve evangeliet blant dem i inkarnert kjærlighet og offervillig tjeneste, formidle Herren Jesu Kristi lys og sannhet i ord og gjerning, og vekke dem ved Den hellige ånds kraft for Guds overraskende nåde.»

Tokyo 2010 – et fokus på unådde folkegrupper

Hans Aage Gravaas

Rektor og førsteamanuensis ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole

I perioden 11.-14. mai 2010 var 968 delegater fra 73 land samlet til *Tokyo 2010 Global Mission Consultation: From Edinburgh to Tokyo*. I tillegg til disse deltok 927 observatører fra vertslandet Japan. 550 japanske frivillige bidro til å gjennomføre selve arrangementet. Konsultasjonen var en av fire store internasjonale markeringer av 100-årsjubiléet for Edinburgh 1910. Tokyo 2010 ble etterfulgt av konferanser i Edinburgh, Cape Town og Boston. Utover dette ble det også arrangert en rekke mindre nasjonale konferanser.

Vi vil i denne artikkelen gi en presentasjon av Tokyo 2010-konsultasjonens bakgrunn og innhold, samt vurdere dens fokus, særpreg og bidrag til internasjonal misjon både i lys av konferansens innhold og Tokyo-deklarasjonen. Undertegnede var selv til stede i Tokyo og var også delegat ved Lausanne-konferansen i Cape Town.

Konferansens bakgrunn

Konferansene i Tokyo (i mai), Edinburgh (i juni), Cape Town (i oktober) og Boston (i november) trekker alle linjene tilbake til Edinburgh 1910. Det er derfor naturlig å reflektere over hva Edinburgh-møtet i 1910 (Stanley 2009) var og hvilken betydning det skulle få.

1200 delegater (alle menn) fra de største protestantiske kirkesamfunn og misjonsorganisasjoner, de fleste fra Nord-Amerika og Nord-Europa, var samlet i Skottland 14.-23. juni 1910. Verken romersk-katolsk eller ortodoks kristenliv var representert, ei heller representanter fra Sør-Amerika. Vestens kristne satt i førerretet. Majoriteten av de fremmøtte tilhørte det globale nord.

Selv om Edinburgh-møtet proklamerte slagordet *The Evangelisation of the World in This Generation*, og på mange måter var et forstadium til etableringen av International Missionary Council i 1923, markerte møtet også avslutningen på en stor misjonsperiode. *The Great Century of Mission* (Latourette 1971) var over. Århundret, som ble innledet av William Careys publikasjon i 1792, *An Inquiry into the Obligations of Christians to use Means for the Conversion of the Heathen* (Tucker 2004), var en misjonsperiode uten sidestykke i kirkens historie. Edinburgh 1910 var en betydelig internasjonal misjonskonferanse som inspirerte og motiverte til fortsatt internasjonal misjon. Samtidig var møtet

også en avslutning på noe og en begynnelse på noe annet. Møtet er blitt omtalt som *the Birthplace of the Modern Ecumenical Movement* (Yeh 2010). Opprettelsen av Kirkenes Verdensråd i 1948 er på mange måter et resultat av Edinburgh 1910.

Edinburgh 1910 var med andre ord en historisk begivenhet som både den evangelikale misjonsbevegelse og den økumeniske bevegelse har dratt veksler på og hentet impulser fra. Alle de fire store konferansene i 2010 pekte på forbindelseslinjene bakover, men ikke alle reflekterte like sterkt en felles historie inn mot vår tid. Forbindelseslinjen til den økumeniske bevegelse ble nok særlig reflektert i Edinburgh 2010, delvis i Boston og Cape Town, men i liten grad i Tokyo 2010. Tokyo-konsultasjonen var i det store og det hele et evangelikalt samlingspunkt om internasjonal misjon for ikke-vestlige misjonsorganisasjoner.

Lausanne-møtet i 1974, med sterke røtter i William Careys misjonstradisjon og med historiske forbindelseslinjer til Billy Grahams World Congress on Evangelism i Berlin (1966), stod trygt plantet i Edinburgh-tradisjonens misjonsfokus. Samtid var Lausanne-møtet og den bevegelse som Lausanne-pakten (Stott 1975) gav opptakten til, et teologisk og missiologisk korrektiv eller alternativ til den økumeniske bevegelse som også var forankret i samme tradisjon. Dette var ikke minst tydelig i norsk kontekst. Norsk Misjonsråd¹ (etablert i 1921) markerte sin kritikk til utviklingen innen den kirkeøkumeniske bevegelse ved å stå utenfor da det internasjonale misjonsråd ble innlemmet i Kirkenes Verdensråd i 1961. Norsk misjon skulle derimot utvikle tette relasjoner til Lausanne-bevegelsen. Behovet for en distinksjon mellom ulike kirkelige, teologiske og missiologiske tradisjoner skapte merkelapper som for eksempel «Evangelicals», «Conciliars» og «Pentecostals». Skillelinjene mellom ulike grupper ble til tider både skarpe og motsetningsfulle, selv om enkelte prominente ledere, som f.eks. John Stott (1921-) og Lesslie Newbegin (1909-1998), er eksempler på mange enkeltpersoner som mente at de hadde et oppdrag å utføre både innenfor evangelikale og økumeniske sammenhenger og som forsøkte å bygge broer mellom de to.

Internasjonale lederskikkelser som Samuel Escobar (1934-), Francis Schaeffer (1912-1984), Carl Henry (1913-2003), Ralph Winter (1924-2009) og John Stott (1921-) spilte viktige roller i Lausanne 1974. Mens John Stott førte Lausanne-pakten i pennen, gjorde Ralph Winter seg sterkt bemerket ved sin forståelse og betoning av begrepene *panta ta ethne* og *unreached peoples*

¹ Norsk Misjonsråd ble erstattet av Norsk råd for misjon og evangelisering (NORME) i 2001. NORME omfatter også Lausanne Norge og Den Evangeliske allianse i Norge.

samt sin distinksjon mellom *sodalities* og *modalities* innen den kristne kirke (Winter 1974).

Selv om Ralph Winter undertegnet Lausanne-pakten og spilte en viktig rolle i Lausanne 1974, skulle han likevel etter hvert distansere seg noe fra denne bevegelsen. Distanseringen var ikke teologisk, men strategisk. Han fant sitt eget strategiske spor. Winter etablerte sin egen plattform ved opprettelsen av *the U.S. Center for World Mission* i 1976. Han ønsket å styrke fokuset på å nå verdens unådde folkeslag med evangeliet. Gjennom publikasjoner, foredragsvirksomhet, utdanning, forskning og nettverksbygging ble han en viktig drivkraft i *people group*-tenkningen og for målrettet misjonsvirksomhet. Han var også motoren bak Edinburgh 1980: *The World Consultation on Frontier Missions or The International Student Consultation on Frontier Missions*. Motivert av dette møtet ble en bevegelse kjent som *AD 2000 & Beyond* til, en bevegelse som i ti år ble det største nettverk av evangeliske organisasjoner og kirkesamfunn som noensinne har eksistert. I kjølvannet av AD 2000 bevegelsen, og da hundreårsdagen for Edinburgh 1910 nærmet seg, tok Winter initiativ til et møte med utvalgte ikke-vestlige misjonsledere. Han utfordret dem til å arrangere en global misjonskonferanse etter mønsteret av Edinburgh 1910 og 1980.

En sentral tema i Winters tenkning var, som nevnt ovenfor, distinksjonen mellom tradisjonelle kirkestrukturer (*modalities*) og parachurch-organisasjoner (*sodalities*) (Winter 1974). Han betraktet de sistnevnte som de meste effektive i misjonsarbeidet og som de viktigste aktører ved Edinburgh-konferansen i 1910. I lederartikkelen i *Missions Frontiers* i mai-juni 2003 tok Winter til orde for en ny global misjonskonferanse. Han så behovet for globale misjonsstrukturer og tok initiativ til en samling i Amsterdam i april 2005 hvor 28 internasjonale misjonsledere deltok. Som følge av dette møtet, ble *Global Network of Mission Structures*² (GNMS) etablert, et nettverk som tar sikte på å etablere nye misjonsorganisasjoner, styrke misjonsengasjementet i den ikke-vestlige verden, samt å finne nye måter hvor ikke-vestlige misjonstiltak kan samarbeide med vestens misjonsnettverk.

GNMS fikk som oppgave å planlegge en global konferanse i Tokyo i 2010 etter mønster av Edinburgh 1910. På veien mot Tokyo ble det nye møter både med *Asia Missions Association*³ (AMA) i Efesus i 2006 og med *Third World Mission Association*⁴ (TWMA) in Portland, Oregon og London i 2007. En ble

² Global Network of Mission Structures (GNMS) ble etablert i 2005.

³ Asia Missions Association ble etablert i 1975.

⁴ Third World Mission Association (TWMA) ble etablert i 1989.

enige om at konferansen skulle arrangeres med japanske menigheter som vertskap og med GNMS, TWMA, AMA og *CrossGlobal Link* (tidligere IFMA⁵) som sponsorer og arrangører. Selv om disse stod sentralt i planleggingen og gjennomføringen av konferansen, hadde dette ikke blitt til uten Ralph Winters visjonære lederskap. Winter, som døde 20. mai 2009, fikk ikke oppleve konferansen, men hans siste utenlandsreise i oktober 2008 var nettopp til Tokyo hvor han fikk møte det japanske vertskap og arrangementskomiteen.

Oppsummerende kan vi si at Tokyo-konferansen i mai 2010 har mange forstadier. Ralph Winters navn, visjonære lederskap og the U.S. Center for World Mission er fremhevet. Konferansen plasserer seg i en evangelikal tradisjon som trekker linjene tilbake til William Carey. At konferansen ble arrangert i 2010 henger sammen med at man ser seg selv som en sann kontinuitetsbærer av Edinburgh-tradisjonen:

«In this era of missions, we of the Tokyo 2010 Global Mission Consultation value and commemorate the 1910 Edinburgh World Missionary Conference, a hallmark event which stands out as an inspiration and impetus to the modern global mission movement. We celebrate a legacy of 100 years of mission that has transpired since that first world missionary conference» (Cho og Taylor 2010:5).

Konferansens innhold

Perioden mellom Edinburgh 1910 og Tokyo 2010 var et århundre med store forandringer innenfor det politiske, teologiske, kirkelige og religiøse landskap. Delegationene som var samlet til møte i Tokyo forholdt seg til en misjonsvirkelighet (Yeh 2010) og til rammer for sin virksomhet som var svært forskjellige fra hva som var tilfellet i 1910:

- Verden har vært arena for to verdenskriger, Holocaust, Korea- og Vietnamkrigene, den kalde krigen, folkemord i Rwanda og på Balkan, økonomiske nedturer og oppturer, økologiske kriser, terror, samt etniske og interreligiøse konflikter.
- Tyngdepunktet for verdenskristendommen er forskjøvet. Kristendommens sentrum er nå i sør.
- Prosentandelen av kristne i verden er omtrent den samme som for hundre år siden, men folketallet har steget fra 2 til 6 milliarder.
- «Misjonsmarken» er også kommet til oss. Den største kirken i London er nigeriansk, og Mongolia er det land i verden som har flest misjonærer i verden per capita.
- Pentekostal kristendom er den form for kristendom som vokser raskest.

⁵ Interdenominational Foreign Mission Association (IFMA) ble etablert i 1917.

- Gamle kirkestrukturer og konfesjonsgrenser er i noen tilfelle irrelevante. African Initiated Churches, kinesiske husmenigheter og latin-amerikanske fellesskap utfordrer det bestående.
- Flere store misjonskonferanser har vært arrangert, og økumeniske organisasjoner har blitt etablert i løpet av perioden. Klimaet mellom protestantisk og katolsk kristendom er gradvis endret.
- Koblingen mellom kristendom og velstand er også endret. Mens kristendommen står sterkt i deler av den tredje verden, mister den tilsvarende fotfeste i vest.
- Korttidsmisjon er mer vanlig enn livslang tjeneste.
- Evangeliske kristne er på mange måter mer sosialt engasjert enn tidligere.
- Den teknologiske utvikling har vært enorm. Det romerske veinettet som gav muligheter for spredningen av kristendommen i det første århundre er nå erstattet av boktrykkerkunst, radio, TV, internett, satellitt og moderne framkomstmidler.

Tokyo 2010 Global Mission Consultation ble et samlingspunkt for nasjonale, regionale og globale nettverk og organisasjoner, som til sammen representerte 100 000 tverrkulturelle misjonærer. Formålet med konferansen var å markere fremgangen i verdensmisjonen siden Edinburgh 1910, vurdere hva som skal til for å gjøre alle folkeslag til disipler, og å utvikle planer og samarbeid for å nå de minst nådde folkeslag i vår generasjon.

Som i Edinburgh 1910, var også de fleste delegatene i Tokyo representanter fra internasjonale misjonsorganisasjoner. Mange av disse var regnet som viktige beslutningstakere i sin sammenheng. I løpet av konferansen ble organisasjonene utfordret til å forplikte seg på å sende misjonærer til folkegrupper som i dag er uten misjonsarbeid.

Finishing the task ble et svært viktig begrep i Tokyo. Amerikaneren Paul Eshleman, Visepresident for Campus Crusade for Christ, presenterte en liste på 632 unådde folkegrupper⁶ med et folketall på over 50 000 (Cho og Taylor 2010:40-49). Denne listen ble delt ut, og forsamlingen ble utfordret til å forplikte seg på evangelisering og menighetsbyggende tiltak blant disse folkegruppene. Svarskjemaer ble også delt ut, og svarene viste at forsamlingen samlet sett forpliktet seg på å arbeide blant 171 av disse folkegruppene i løpet av kommende treårsperiode. Noen forpliktet seg for eksempel på å arbeide med bibelfortellinger blant folkegrupper som i hovedsak består av analfabeter. Andre ville bidra med bibeloversettelse, eller

⁶ Uttrykket som ble brukt var Unengaged Unreached People Groups (UUPG). Disse kjennetegnes ved følgende kriterier: Ingen bibel på sitt morsmål, Ingen misjonær eller utsending, Ingen kirke eller menighet, Ingen andre (kjente) troende.

å bistå i nasjonale undersøkelser for å dokumentere behovene i de områdene som ikke har tilgang på evangeliet.

I tillegg til å fokusere på de unådde («bredde») var Tokyo 2010-konsultasjonen opptatt av misjonsbefalingens «dybde» («lær dem å holde alt det jeg har befalt»). Tokyo-deklarasjonen fortolker begrepet transformation («teaching to obey») slik:

«...teaching Christ-followers to observe His commands with the outcome of transformed lives. The new believer's worldview must be adjusted to a biblical worldview; his lifestyle changed to increasingly conform to the image of Christ; and his ethical conduct progressively marked by biblical morals. Ideally, this results in individuals applying the gospel of the kingdom to every sphere and pursuit of life—from government to economics, from education to health, and from science to creation care. As a consequence whole communities, cultures and countries benefit from the transforming power of the gospel. Thus, the importance of the ministry of teaching» (Cho og Taylor 2010:6).

Tokyo-deklarasjonens fokus på misjonsbefalingens dybde ble presentert som et tilsvarende til det en mente var for lite vektlagt ved tidligere misjonskonferanser. På dette grunnlag ble mottoet for Tokyo-konferansen, «*making disciples of every people in our generation.*» Dette representerer både en utvidelse av Edinburgh 1910 («*the evangelization of the world in this generation*») og Edinburgh 1980 («*a church for every people by the year 2000*»). Ved å vektlegge disippelperspektivet i Matteus 28,19-20 ble misjonsoppdraget tilført en viktig dimensjon. Misjon er mer enn å nå ut («*outreach*») og å etablere seg («*church planting*»), men innebærer også kristen vekst og et kall til liv og etterfølgelse («*discipleship*»).

Boston-konferansen i 2010 hadde i hovedsak et akademisk siktemål (Thomas 2011). De øvrige konferansene samme år hadde også sitt særegne fokus. Edinburgh 2010 ble en økumenisk konferanse med kirkesamfunnene i sentrum, selv om både Lausanne og World Evangelical Alliance var med i planlegging og arrangement. Cape Town hadde et fokus på holistisk misjon og på evangelisk samarbeid innenfor kirkelige modalitetsstrukturer. Tokyo 2010 ble misjonsorganisasjonenes eller sodalitetenes konferanse.

Med mer enn 75 % deltakelse fra ikke-vestlige land ble Tokyo-konferansen en sterk påminnelse om både forskyvningen av verdenskristendommens tyngdepunkt og om en gryende misjonsinteresse i Asia, Afrika og Latin-Amerika gjennom etableringen av mange nye misjonsselskaper. Blant de 968

delegatene⁷ var land som Sør-Korea (105), India (120) og Japan (122) særlig godt representert. Vi skal også merke oss at så mange som 50 kom fra Peru, 45 fra Nigeria, 41 fra Filipinene, 32 fra Egypt, og 23 fra Thailand. Videre kan en merke seg at land som Myanmar, Nepal, Kirgistan, Senegal, Gambia, Bhutan, Cuba og Tyrkia var representert. Majoriteten av de vestlige delegatene kom fra USA. Den største europeiske kolonien var fra England (15). Sverige var representert med to, mens Finland og Norge hadde én hver.

Følgende tema var fokus for fellessamlinger:

- Kingdom Mission: DNA of the Missionary Task (David Cho)⁸
- The New Renewal Missionary Movement (Dr. Obed Alvarez)⁹
- Keynote: State of the Unfinished Task (Dr. Paul Eshleman)¹⁰
- The Biblical Foundation for Discipling Every People (Dr. Marv Newell)¹¹
- Making Disciples: A Way Forward in Missions (Rev. Gbile Akanni)¹²
- Japanese Challenges: Buddhism, Shintoism, Others (Dr. Minoru Okuyama)¹³
- Beyond Christianity (Rev. Kevin Higgins)¹⁴
- Indian Religions: Challenges and Outreach (Rev. Susanta Patra)¹⁵
- Rationale For Mission Structures (Dr. Sung Sam Kang)¹⁶
- Reaching the Secular Peoples of Europe (Rev. Stefan Gustavsson)¹⁷
- Islam Global Outreach (Dr. Hisham Kamel)¹⁸
- Global Peoples and Diaspora Missiology (Dr. Enoch Wan)¹⁹

I tillegg til disse ble det arrangert en rekke workshops og task-force-grupper med fokus på misjon blant ulike målgrupper og på mulighetene for samarbeid rettet mot disse. Det var også regionale samlinger og bibelstudier. Tokyo-konferansen tok deltakerne med på innsiden av den ikke vestlige misjonsbevegelse. Siste dag ble Tokyo-deklarasjonen lest opp av

⁷ Det opereres her med nåværende bostedsland. Tallene er hentet fra statistikker presentert ved Tokyo 2010.

⁸ Dr. David Cho, grunnlegger og tidligere leder av Third World Mission Association.

⁹ Obed Alvarez, International Director for New World Mission Association i Peru siden 1977. Chairman for Tokyo 2010.

¹⁰ Dr. Paul Eshleman, visepresident i Campus Crusade for Christ

¹¹ Dr. Marv Nevel er Executive Director for CrossGlobal Link.

¹² Rev. Gbile Akanni, leder for Living Seed Team i Nigeria.

¹³ Dr. Minoru Okuyama, rektor for Mission Training Center and World Mission Center i Japan. Tidligere chairman for Asia Mission Association og for Third World Mission Association.

¹⁴ Dr. Kevin Higgins er international director for Global Teams.

¹⁵ Susanta Patra, director for India Missions Association

¹⁶ Dr. Samuel Sung-Sam Kang er generalsekretær for Korean World Mission Association.

¹⁷ Stefan Gustavsson er leder for CredoAkademin i Sverige og generalsekretær for den svenske evangeliske alliansen.

¹⁸ Dr. Hisham Kamel, grunnlegger og president for the Arabic Communication Center.

¹⁹ Dr. Enoch Wan er visepresident for Great Commission International.

representanter fra ulike land og verdensdeler. At Ralph Winters enke Barbara deltok i høytlesningen var et uttrykk for anerkjennelse fra arrangørens side, og en ytterligere bekreftelse på hvilken viktig rolle Ralph Winter spilte i forberedelsen og planleggingen av denne konferansen. Tokyo 2010 ble en konferanse i Ralph Winters ånd: «Making Disciples of Every People (*panta ta ethne*) in Our Generation.»

Konferansens betydning

Å vurdere betydningen av en internasjonal konferanse er krevende. Hva konferansen betydde for tilstedeværende delegater og organisasjoner lar seg vanskelig måle. Vi vil her se på noen utvalgte missiologiske særtrekk og utfordringer som man kan trekke ut av konsultasjonens presentasjoner, diskusjoner og publikasjoner.

1. «Action» versus «Unity»

Tokyo 2010 var en internasjonal konferanse. Kristne fra 73 land var samlet. Selv om Cape Town samlet flere ganger så mange deltakere og hadde hele 198 land representert, var også Tokyo 2010 en tverrkirkelig global konferanse. Mens Cape Town samlet evangeliske kristne på tvers av konfesjoner, og som også rommet medlemmer fra både anglikanske og ortodokse kirkesamfunn, var Tokyo en enda mer markant evangelikal konferanse. Alle delegatene var sendt fra misjonsorganisasjoner med en tydelig evangelikal profil. En kan spørre seg hva dette kan bety for konferansens innhold og profil. Enheten og samholdet mellom deltakerne var tydelig. En gledet seg over å møte hverandre i bønn, forkynnelse, lovsang, foredrag, diskusjoner og fellesskap. Men hva bandt dem sammen? Svaret er selvsagt troen på Kristus, men kanskje en i denne sammenheng opplevde at samlingen om oppdraget (action) var enda tydeligere enn fokuset på kristen enhet (unity). Sammenlikner man i dette spørsmålet Tokyo 2010-deklarasjonen med tilsvarende dokument fra Edinburgh 2010 (Common Call 2010) blir forskjellen enda større enn en tilsvarende sammenlikning med Cape Town 2010 (The Cape Town Commitment 2011). Edinburgh 2010 blir lite konkret og målrettet med tanke på evangeliets utbredelse. I tillegg til teologiske forskjeller, kan man også se en forskjell mellom *relationship-orientation* og *task-orientation*, eller mellom *unity* og *action*. Dette kan handle mye om forskjellig teologisk profil, motivasjon og drivkraft, men kanskje det også sier noe om fokus og styrkeforhold mellom «the Two Structures of God's Redemptive Mission» (Winter 1974)?

2. «Sodalities» versus «Modalities»

Det er ingen tvil om at grunnfundamentet for Tokyo 2010 er basert på Ralph Winters distinksjon mellom *sodalities* og *modalities*. Begrepet modalitet (modality) reflekterer i protestantisk og katolsk teologi den lokale og universelle kirkes struktur og organisasjon. I katolsk teologi kan modalitet betraktes som den universelle katolske kirke. I protestantisk teologi er modalitet forskjellig beskrevet, enten som universell kirke (dvs. alle troende) eller som lokal, regional, nasjonal menighet eller kirkeorganisasjon.

I kontrast til dette beskrives para-kirkelige organisasjoner som sodalitet (sodality). Disse kan for eksempel inkludere misjonsorganisasjoner og humanitære organisasjoner og er ikke nødvendigvis forbundet med særskilte menigheter, trossamfunn eller kirkesamfunn. Noen vil også inkludere ulike konfesjoner, teologiske utdanningsinstitusjoner og flerkirkelige samarbeidstiltak i denne kategorien. Blant katolikkene vil sodalitet inkludere ordener, munkevesen, klostre og lignende.

Tokyo 2010 var misjonsorganisasjonenes konferanse. Dette var ikke tilfeldig. Ralph Winter hadde arbeidet iherdig med å motivere, samle og forene internasjonale misjonsorganisasjoner til felles koordinert innsats for verdensmisjon. Underskriverne av Tokyo-deklarasjonen var representanter fra globale, regionale og nasjonale misjonsstrukturer (Cho og Taylor 2010).

Dette er tankevekkende. Store misjonsnettverk etableres nå innenfor og på tvers av unge nasjonale kirker. På sett og vis kopierer flere nasjonale kirker de strukturer som deres «mother missions» i Europa og Amerika hadde. De ser det som hensiktsmessig å etablere interesseorganisasjoner eller kirkelige tverrstrukturer som har dette som sin hovedoppgave eller sitt spesialoppdrag. En kan spørre seg hvordan dette harmonerer med dagens tale om «den missionale kirke». Går den ikke-vestlige verdens misjonsinnsats på tvers av det man ellers tenker om relasjonen mellom misjon og kirke, eller mener de at den missionale kirke best kan virkeliggjøre sin visjon og sitt kall gjennom sodalitätsstrukturer? Vi lar dette spørsmålet stå åpent, men det er helt åpenbart at tanker om at misjonsorganisasjonenes tid er forbi møter kraftig motbør i kjølvannet av Tokyo 2010.

3. «Finishing the task»

Tokyo 2010 var en tydelig videreføring av Lausanne 1974s fokus på *panta ta ethne* (alle folkeslag) og Donald McGavrans *Homogenous Units Principle* (Lausanne 1978). Fokuset på de unådde sosiale enheter eller *people groups* var sterkt. Begrepsbruken i seg selv og problematikkens alvor ble ytterligere

skjerpet gjennom lanseringen av begrepet Unengaged Unreached People Groups. Målgruppene for misjon, det vil si de «gjenværende» unådde folkegruppene, ble identifisert og introdusert for delegatene. En ble oppfordret til forpliktelse, til å dele av sine ressurser for å nå disse gruppene, og til å koordinere eksisterende og nye misjonsinitiativ fra tilgjengelige misjonsnettverk.

På pedagogisk og motiverende vis trekkes linjene fra Edinburgh 1910 og frem til i dag. Hva har skjedd? Hva har skjedd siden Edinburgh 1910 og Lausanne 1974? Hva gjenstår? Tokyo 2010 strekker seg fremover mot sluttstreken. Koblingen mellom misjon blant unådde folkeslag og Lukas 24 forteller at man gjennom dette ser på misjon som en fremskyndelse av Jesu gjenkomst. Sluttstrek skal strekkes. Tokyo 2010 ser på seg selv som en eskatologisk «*closure movement*». Fokus for konferansen beskrives gjennom slagordet, «*finishing the task*».

En kan mene mye om både det ensidige fokus på de unådde, og også om people-group-tenkningen, men en opplever her en intensitet og en målbevissthet som på ingen måte er reflektert verken fra dokumentene fra Edinburgh eller Cape Town. Paul Eshleman, som var tilstede både i Tokyo og i Cape Town, fikk en langt varmere mottakelse i Tokyo enn i Cape Town. Om dette skyldtes at Cape Town-delegatene i større grad evnet å stille kritiske spørsmål som avslørte mangler og svakheter ved hans fremlagte statistiske materiale, er ikke godt å si. Men i Tokyo var evangeliseringsfokuset så sterkt at evnen til å akseptere mangler kanskje var noe større. Tokyo 2010 utfordrer den globale kristne kirke, ikke til snakk om misjon, men til aktiv og målrettet handling. Misjon er Guds menighets hovedoppdrag: «As representatives of this generation's global mission community, we pledge to obey the Great Commission» (Cho and Taylor 2010).

People-group-tenkningens styrke har ofte vært dens svakhet. Vektleggingen av målrettet «outreach» blant unådde folkegrupper har til tider vært så sterkt at en lett kunne stå i fare for å overse behovet for kristen opplæring, sosialt engasjement, og å se bredden i den kristne kirkes oppdrag. Tokyo 2010 har tydeligvis vært klar over noe av dette. Evangeliseringsdimensjonen ble i denne konferansen ledsaget av et sterkt engasjement for disippelgjøring. Men er alt sagt med dette?

4. Manglende fokus på sosial handling

Om Tokyo 2010 hadde sin styrke i sitt ensidige misjonsfokus og sin målrettethet med tanke på evangeliets utbredelse, hadde konferansen sine svakheter i mangelen på synliggjøring av den kristne menighets sosiale ansvar

og tjeneste i verden. Konferansen tok verken i tematikk, program eller i dokumenter opp forholdet mellom «*Evangelism and Social Responsibility*» (Lausanne 1982). Dette er bemerkelsesverdig, særlig når en tenker på at ca. 75 % av konferansens delegater kom fra den ikke-vestlige verden og fordi koblingen mellom kristendom og velstand er endret i takt med forskyvingen av verdenskristendommens tyngdepunkt. En skal ikke se bort fra at Tokyo 2010s ubalanse på dette punkt kan være en motreaksjon på det noen vil beskrive som et for sterkt fokus på sosial urettferdighet og nød i den økumeniske bevegelse; samtidig som andre vil mene at også den økumeniske bevegelse har justert seg i evangelikal retning. Det er i hvert fall ingen tvil om hva Tokyo-deklarasjonen mener er menneskets største problem og hva som er «Mankind's Need» (Cho og Taylor, 2010:5): «*The tragic result of sin is man's alienation from God, leading to everlasting death (Rom 6,23), and creation's bondage to corruption, subjecting it to futility.*» Med utgangspunkt i dette presenteres Guds løsning ("God's remedy") og kall til misjon («The message of the Great Commission»).

5. Forsoning, fellesskap og samarbeid

Konferansen gav flere eksempler på hva forsoning og samhold mellom kristne betyr. I løpet av konferansen tok japanske kristenledere initiativ til en forsoningsprosess. Foran den store forsamlingen ba de fremtredende koreanske ledere om å komme frem. Svært beveget og med tårer ba de på vegne av det japanske folk sine koreanske venner om tilgivelse for hva japanerne hadde påført det koreanske folk av lidelser i historien. Etter mange omfavnelser og kommentarer fra begge hold kom en rekke amerikanske delegater frem. De ønsket på sin side å be om tilgivelse for hva amerikanerne hadde påført japanerne av lidelser under 2. verdenskrig.

Som nordmann ble jeg bedt om å introdusere svenske Stefan Gustavsson, som holdt foredrag om temaet *Reaching the Secular Peoples of Europe*. Gustavsson holdt et foredrag som beveget forsamlingen sterkt. «Jeg klarte ikke å la være å gråte,» sa den koreanske møteleder Yong J. Cho etter foredraget. «Hva er det som har skjedd? Hva er det som er skjedd med dem som gav oss evangeliet?» Han oppfordret europeiske delegater om å komme frem hvorpå han innledet i bønn. Den lille europeiske flokken ble raskt omsluttet av spontant bønn fra forsamlingen, og vi kunne høre at det ble bedt både på japansk, koreansk og ulike språk. Det var knapt et tørt øye i salen.

Fellesskapet var sterkt. Gjennom ulike seminarer og workshops ble det fokusert på nettverksbygging og utvikling av nettverk og globale misjonsstrukturer. Hva dette leder til gjenstår å se. Som europeere fikk vi høre

to budskap om vårt eget kontinent; at Europa, for det første, er å betrakte som et av flere mål for internasjonal misjon, men også, for det andre, fortsatt er regnet med som en viktig bidragsyter i internasjonal misjon. Denne dobbeltheten må vi forholde oss til. Utenlandske misjonsorganisasjoner ser på mulighetene for misjonsarbeid i Norge. Samtidig leter ikke-vestlige aktører etter aktuelle partnere i vesten. Paradoksalt nok ble det gitt uttrykk for at en strevde med å finne sterke og slagkraftige europeiske misjonsmiljøer.

6. Dybdedimensjonen i misjonsbefalingen

Som alt nevnt, fokuserte Tokyo 2010 på disippelskap. Dette er ikke bare en vektlegging av dybdedimensjonen i misjonsbefalingen, og et korrektiv til enkelte typer misjonstenkning som lett overså denne viktige dimensjonen, men også et korrektiv til deler av egen missional praksis. Lettvinte evangeliseringskampanjer med fokus på tallfesting av omvendelser, men med manglende oppfølging, ble problematisert ved flere tilfelle i løpet av konferansen. En leder fra Nigeria sa følgende i et seminar: «Utfordringen i mange voksende afrikanske kirker tilsvarer utfordringen i store folkekirker i det sekulære Europa. Vår felles utfordring er “nominal Christianity”».

Oppsummering

Oppsummerende kan følgende sies om Tokyo 2010 og om Tokyo 2010 Declaration:

1. Deklarasjonen fremstår som klassisk evangelikal. Et sterkt, klart og ensidig fokus på frelse fra Guds vrede og fortapelse ved Jesu stedfortredende soningsdød, presenteres.
2. Misjon oppfattes som Bibelens sentrale tema. Misjonsoppdraget oppfattes som det som har vært, og er, den kristne kirkes hovedoppdrag. Dette oppdraget innebærer ikke bare formidling av evangeliet, men også fokus på disippelskap.
3. Deklarasjon tar innover seg at verdenskristendommens tyngdepunkt er endret. Den tredje verdens misjonsbevegelse tar ansvar og er ikke redd for å vise lederskap.
4. Vestens misjonsorganisasjoner og kirker oppmuntres til fortsatt sterk deltakelse i verdensmisjonen, men på nye premisser; ikke lenger i en paternalistisk sjefsrolle, men som deltakere. Vesten er både aktør i verdensmisjon og objekt for misjon.
5. Misjon omtales som en kompleks og sammensatt sak som forutsetter at internasjonale organisasjoner og nettverk deler ressurser og samarbeider for å lykkes.
6. De unådde folkegrupper, som står bakerst i køen, får prioritet. Det er når disse er nådd at oppdraget er fullført.

Jeg slutter meg til Allen Yehs oppsummering av Tokyo 2010-deklarasjonen (Yeh 2010:120): «*The Tokyo Declaration is multidimensional (depth, not just breadth) and stands as a much-needed corrective to some current missiological trends which have lost sight of the ultimate goal of mission, which is to bring the panta ta ethne into the worship of God.*»

Bibliografi

- Cho, Yong J. og David Taylor (2010): *Tokyo 2010: Global Mission Consultation: Handbook*. Tokyo 2010 Global Mission Planning Committee. Pasadena, CA.
- Edinburgh 2010: *Common Call*. Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap, 1-2/2011.
- Higgins, Kevin S. (2010): "Missiology and the Measurement of Engagement: Personal Reflections on Tokyo." *International Journal of Frontier Missiology*, 27:3, 127-132.
- Johnstone, Patrick (2003): "'The Third Call' for Global Networking: The Case for an Inter-Global Missions Network." *International Journal of Frontier Missions*, 20:2, s. 51-54.
- Lausanne Committee for World Evangelization and the World Evangelical Fellowship (1982): *Evangelism and Social Responsibility: An Evangelical Commitment*. Lausanne Occasional Paper 21, Grand Rapids, MI.
- Lausanne Committee for World Evangelization (1978): *The Pasadena Consultation - Homogeneous Unit Principle*. Lausanne Occasional Paper 1.
- Latourette, Kenneth Scott (1971): *A History of the Expansion of Christianity*. Paternoster Press, Exeter, Devon.
- Pierson, A.T. et. al. (2003): "'The Third Call' for Global Networking: An Appeal to Disciples Everywhere." *International Journal of Frontier Missions*, 20:2, s. 37-39.
- Stanley, Brian (2009): *The World Missionary Conference, Edinburgh 1910*. Eerdmans, Grand Rapids, MI.
- Stott, John (1975): *The Lausanne Covenant: an Exposition and Commentary*. World Wide Publications, Minneapolis.
- Taylor, David (2009a): "Today's Imperative and the Vision of Tokyo 2010." *Mission Frontiers*, Sept-Oct.
- Taylor, David (2009b): "Where do we go from here? The Challenge of Tokyo 2010." *Mission Frontiers*, Nov-Dec.
- Taylor, David (2010a): "The Incredible Progress of the Frontier Mission Movement: From Edinburgh 1980 to Tokyo 2010." *Mission Frontiers*, Jan-Feb.
- Taylor, David (2010b): "Envisioning a Global Network of Mission Structures: Will Tokyo 2010 Launch New Global Partnerships to Finish the Task?" *Mission Frontiers*, March-April.
- "The Cape Town Commitment - A Declaration of Belief and a Call to Action." *Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap*, 1-2/2011.
- Thomas, Norman E. (2011): "2010 Boston: The Changing Contours of World Mission and Christianity." *International Bulletin of Missionary Research*, vol. 35, no. 1, s. 10-11.
- Tucker, Ruth (2004): *From Jerusalem to Irian Jaya : a biographical history of Christian missions*. Zondervan, Grand Rapids, MI.
- Winter, Ralph (1974): "The Two Structures of God's Redemptive Mission." *Missiology*, no. 2, s. 121-139.
- Winter, Ralph og Taylor David (1995): "Seeking Closure: The Story of a Movement from William Carey to Tokyo 2010." En artikkel skrevet av Ralph Winter i forkant av Global Consultation on World Evangelization i Seoul, Korea, 1995. Forkortet, upublisert utgave av David Taylor.
- Winter, Ralph (2003a): "'The Third Call' for Global Networking: 1980 and that Certain Elite." *International Journal of Frontier Missions*, 20:2, s. 40-46.

- Winter, Ralph (2003b): "The Third Call' for Global Networking: Precarious Milestones to 1980." *International Journal of Frontier Missions*, 20:2, s. 47-50.
- Winter, Ralph (2009): "Is It Possible? Global Cross-Cultural Mission Collaboration 1910 to 2010." *Mission Frontiers*, Jan-Feb.
- Yeh, Allen (2010): "Tokyo 2010 and Edinburgh 2010: A Comparison of Two Centenary Conferences." *International Journal of Frontier Missiology*, 27:3, s. 117-125.

Misjonsnettverk: aktuell internetinformasjon

Tokyo 2010

<http://www.tokyo2010.org/>

Third World Mission Association

http://www.davidcho.or.kr/list.php?boardid=E3_2

The Global Network of Mission Structures

<http://www.gnms.net/>

Cross Global Link

<http://www.crossgloballink.org/>

The Korea World Missions Association

<http://www.kwma.org/eng/introduction/01.html>

Philippine Missions Association

<http://www.cybermissions.org/pma>

India Missions Association

<http://www.imaindia.org/>

Nigeria Evangelical Mission Association

<http://www.nematoday.org/>

Ghana Evangelical Mission Association

<http://www.ghanaglobal.org/GEMA/about/missions.php?gotopage=index>

Evangelical Association of the Caribbean

<http://www.caribbeanevangelical.org/>

Japan Overseas Missions Association

<http://joma.mydns.jp/>

Asia Missions Association

<http://www.asiamissions.net/>

World Evangelisation Network of South Africa

<http://www.powerofconnecting.net/content/world-evangelisation-network-south-africa-wensa-profile>

Associação de Missões Transculturais Brasileiras

<http://www.amtb.org.br/>

Movement for Africa National Initiatives

<http://www.maniafrica.com/>

Singapore Centre for Global Missions

<http://www.scem.info/>

The Mission Exchange

<http://www.themissionexchange.org/>

Korean World Mission Council for Christ

<http://www.kwmc.org/eng/>

International Orality Network:

<http://www.oralbible.com>

Great Commission Illustrated (GCI) Books & Photos:

<http://www.greatcommission.com>

Finishing the Task:

<http://www.finishingthetask.com>

Create International

<http://www.createinternational.com>

People Groups.org

<http://www.peoplesgroups.org/>

Joshua

<http://www.joshua.org/>

Storyrunners

<http://www.storyrunners.com/>

Etnopedia

<http://www.etnopedia.org/>

Wycliffe Bible Translators

<http://www.wycliffe.org/>

SIL International

<http://www.sil.org/>

U.S. Center for World Mission

<http://www.uscwm.org/>

Edinburgh 2010 – generelle inntrykk

Erling Lundeby

Førstelektor ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole

Juni 2010 var tidspunktet for den formelle feiringen av 100-årsjubileet for den store misjonskonferansen i Edinburgh 1910. Etter sigende skal Edinburgh 2010 være den mest representative kirkelige forsamling siden de oldkirkelige konsiler(!), i og med at med sine 300 inviterte deltakere hadde det lykkes arrangørene å samle hele bredden av den kristne kirke. Jeg ble invitert til å være med siden jeg hadde vært koordinator for Fjellhaug-symposiet i april, og arrangementskomitéen ønsket at jeg skulle bidra kort med hovedpunkter fra den konferansen i et av seksjonsmøtene.

Bakgrunn for Edinburgh 2010¹

Det er generell enighet om at misjonsmøtet i 1910 har hatt enorm betydning i vår nyere misjonshistorie. I kjølvannet av Edinburgh 1910 ser en Life and Work, og Faith and Order som gikk sammen og dannet Kirkenes Verdensråd i 1948. International Missionary Council (1921) kom i stand etter Edinburgh, og fusjonerte med KV i 1961. Den evangelikale gren av misjonsbevegelsen ser likedan E1910 som en verdensvid markering og videreføring av samarbeid som allerede hadde kommet i gang og fungerte på nasjonalt og regionalt nivå. Berlin 1966 og Lausanne-bevegelsen ser seg på mange måter som arvtakere til E1910. Det var derfor potensielt mange interessenter som kunne tenkes å knytte stor verdi til en jubileumsfeiring i 2010.

Lokale nøkkelpersoner, særlig tilknyttet University of Edinburgh, tok ulike initiativ til en markering. KV gjorde det imidlertid klart at de ikke var interessert i alene å arrangere noe i Edinburgh. Dermed var muligheten der til at markeringen ikke skulle knyttes opp mot noen spesiell gruppering, men stå mer fritt. En interimskomite kom med innspill til deltakelse og tema allerede i 2005, og da den formelle komiteen trådte sammen i 2006 var det etter at ulike nettverk, f.eks. International Association of Mission Studies (IAMS), hadde involvert sentrale nøkkelpersoner i dagens kirke, misjon og misjonsforskning.

E1910 var banebrytende på sitt vis, men det var en forsamling av vestlige, hvite misjonsledere der noen få representanter fra misjonslandene var med i

¹ Rolv Olsen har skrevet en innsiktsfull artikkel om E2010 i *Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap*, 1-2/2011. Det dobbeltnummeret er i sin helhet viet konferansene i 2010 i Tokyo, Edinburgh og Cape Town (inklusive erklæringer), og bør leses parallelt med dette nummeret av *Innsyn*.

en gjesterolle. Denne skjevheten søkte E2010 å rette opp ved at kvinner, det globale Sør, og kirker var representert på linje med menn og ulike misjonsorganisasjoner. Dette også, selvsagt, for å reflektere en ny og noe bredere forståelse av misjon enn hva tilfelle var i 1910.

Konferansens oppbygning

Samtidig som jubileumsmarkeringen ville finne sted i Edinburgh, la man opp til en desentralisert, økumenisk sammensatt og virkelig internasjonal studieprosess som ville involvere langt flere. Komitéen organiserte dette utfra ni sentrale tema (E1910 hadde åtte):

1. Misjonens grunnlag: Forholdet mellom en trinitarisk forståelse av Gud og misjonens teori og praksis; frelse og frihet i det bibelske vitnesbyrdet og i forhold til kontekstuelle utfordringer.
2. Kristen misjon blant andre trossamfunn: Kristent vitnesbyrd i en pluralistisk verden; teologiske implikasjoner av religiøs pluralitet; dialog, religionsmøte, omvendelse og proselyttmaking.
3. Misjon og postmoderniteter: Nåtidige tankestrukturer, tro, praksis og etiske prinsipper; innflytelse fra globale trender.
4. Misjon og makt: Spenninger og ubalansert makt; følgene for formidlingen av evangeliet; økologiske, politiske og åndelige utfordringer.
5. Former for misjonsengasjement: Nye mønstre og deres følger, strategier, utviklingstrekk og initiativ i misjonsarbeid.
6. Teologisk utdanning og dannelse: Styrking av den misjonale dimensjonen i utdanning og opplæring av kirkemedlemmer og "profesjonelle kristne"; relevant og sakssvarende opplæring i ulike kontekster.
7. Kristne samfunn i nåtidige kontekster: Forskjellige kristne samfunn i møte med nåtidige utfordringer; hvordan forkynne og leve evangeliet i dagens verden.
8. Misjon og enhet – ekklesiologi og misjon: Sammenhenger og spenninger mellom økumenisk arbeid og misjon; teologiske og praktiske sammenhenger mellom ekklesiologi og misjon.
9. Misjonsspiritualitet og autentisk disippelskap: Individuelle og kommunale former for spiritualitet; misjon og nåtidige forståelser av spiritualitet; Den Hellige Ånds og kirkens rolle.²

² Rolv Olsens oversettelse (lett bearbeidet), se Olsen 2011.

De ulike delegatene ble fordelt på tre seksjoner som plukket opp tre tema hver. Det ble også gjort plass til bidrag fra ulike regioner, organisasjoner og konfesjoner.

Til grunn for arbeidet på konferansen lå den bredt organiserte studieprosessen. Våren 2010 forelå dokumentene fra disse studiegruppene i bokform.³ Plenumspresentasjoner fokuserte enkelte tema. I de ulike seksjonssamlingene arbeidet man videre med temaene, idet de ble ytterligere belyst fra ulike vinkler, regioner, konfesjoner m.m. Enkelte "tverrgående tema" var til behandling i alle seksjoner, d.e. kvinner og misjon, ungdom og misjon, forsoning og helbredelse, Bibel og misjon, misjon i Bibelen, kontekstualisering, inkulturasjon og livssynsdialog, marginaliserte røster, og økologiske perspektiver. Konferansens siste plenumssamling trakk trådene sammen i noen korte, pregnante formuleringer: "Vårt felles kall" (Common Call). Dette var utarbeidet av en "lyttegruppe" som vandret ut og inn av seksjonsmøtene samtidig som de fikk skriftlige innspill fra seksjonslederne ettersom arbeidet der skred fram. Biskop O.C. Kvarme spilte en betydelig rolle i denne lyttegruppa.⁴

Hver morgen var det mulighet for samlinger før frokost i ulike konfesjoner. Plenumssamlingene og bibelstudium i grupper før en gikk til seksjonsmøter var av økumenisk karakter. Kristen sang fra alle verdens kanter og kirkelige tradisjoner ble meget dyktig ledet av John Bell fra Iona-felleskapet. Her kom den brede sammensetning til uttrykk uten at noen eller noe ble unødig dominerende.⁵

Hva bidro Edinburgh 2010 med?

E2010 kan antagelig best forstås som en punktmarkering i en prosess som enda ikke er ført til ende. Studiearbeidet som startet opp i 2006,⁶ ble videreført i konferansen. Det skriftlige referatet herfra foreligger i disse dager, samtidig som det vil komme fortløpende en rekke bind i Edinburgh 2010-serien som

³ Balia, Daryl and Kirsteen Kim (eds.) (2010): *Edinburgh 2010. Volume II. Witnessing to Christ Today*. Oxford: Regnum.

⁴ Også andre norske deltakere hadde betydelige oppgaver i konferansen, f.eks. Knud Jørgensen (Areopagos) og Rolv Olsen (Egede Instituttet). Jørgensen var i lederteamet i det omfattende studiearbeidet i forkant, sekretær i en av seksjonene, og er nå en av redaktørene i Edinburgh 2010-serien som vil omfatte 20+ bind. Rolv Olsen var koordinator og sekretær for tema 3 om postmodernisme.

⁵ Jeg har i ovennevnte NOTM 1-2/2011 forsøkt formidle noen av mine personlige inntrykk, og vil henvise til den.

⁶ Rolv Olsens artikkel i NOTM beskriver i noen detalj arbeidet rundt temaet "postmodernitet".

gjør tilgjengelig det omfattende materialet som lå til grunn for selve temapresentasjonen i forkant og for innspill under selve konferansen.⁷

Vi har derfor egentlig ikke mulighet til mer enn foreløpig å vurdere E2010s betydning, siden mye dokumentasjon ikke er publisert enda. Det er en kjensgjerning at bredden i temavalg og den omfattende belysning som temaene igjen fikk fra ulike vinkler og hold i konferansen, har fremskaffet et materiale som i årevis framover vil være en kilde til fornyet refleksjon innen missiologien. E2010-serien vil da nærmest fungere som et omfattende leksikon. Det gjenstår å se i hvilken grad alle temaene som er behandlet er behandlet med samme grundighet og sakkunnskap. E2010 er kanskje mer preget av at det ble reist spørsmål enn av at det ble svart. En brakte inn nye innspill og perspektiv uten noe forsøk på syntese. Annet kan man kanskje ikke vente når en tenker på den brede sammensetning forsamlingen hadde.

Oppslutningen og plenumsdebatten rundt oppropet "Common Call" var en indikasjon på at E2010-konferansen var mer sentrum-teologisk enn hva mange hadde ventet. Trolig ser en effekten av at det globale Sør spiller en tydeligere rolle i økumeniske samlinger. Et framlagt utkast ble skjerpet når det gjaldt behovet for evangelisering og proklamasjon av evangeliet. Samtidig ble et ønske om åpnere formuleringer i seksualetikk ettertrykkelig avvist. Hva som kommer fram av nyanser og bredde i det underliggende materiale gjenstår å se.

Jeg fulgte en seksjon som behandlet temaene Former for misjonsengasjement (5), Misjon og makt (4), og Kristne samfunn i nåtidige kontekster (7). Dokumentene som forelå i forkant av konferansen var meget interessante og lærerike. Personlig opplevde jeg ikke alle innspill underveis som like relevante, men det kan være at en mer konsentrert lesning nå i etterkant vil endre den oppfatningen. Konferansen var ganske stressende, og kan hende flere med meg opplevde det uhyre krevende å forholde seg til så mye nytt hele tiden uten anledning til drøfting og integrasjon. I tillegg var det et krav å formulere seg kort og konsist. Jeg skulle presentere Fjellhaug-symposiet i intervjuform på sju minutter. Det var krevende, og jeg tror ikke jeg lyktes spesielt godt. Jeg er glad vi kan henvise til et bind i E2010-serien.

Tema 4: Misjon og makt gikk nøye inn på misjonsarbeid som brukte internatskoler for å nå indianere i nord-Canada. Det er en historie med mye smerte på flere hold, men også håp om forsoning. Det er åpenbare paralleller til norsk misjon for samer, men også til hele internatproblematikken som har

⁷ Foredragene fra Fjellhaug Symposium 2010 blir trolig vol. 5: *The Church going Glocal. Mission and Globalisation*, Engelsviken, Lundeby, Solheim (eds.).

opptatt norsk misjon i mange år. Tema 7: Kristne samfunn ga anledning til å bli mer kjent med de mange ulike kontekster som kristne samles i, og ulike måter man søker å uttrykke kristent fellesskap på. Jeg ser fram til å studere nøyere ulike case studies som under konferansen bare framsto i skisser.

For meg var det av særlig interesse å treffe folk med tilknytning til "African Instituted Churches". De har sin egen organisasjon med hovedsete i Nairobi, Kenya, med over 50 millioner medlemmer. Disse kirkene spiller en stadig større rolle i Afrika. Det er f.eks. flere kristne i AICs i Sør-Afrika enn i de historiske kirkene. Den som vil kjenne kirkelivet i det globale Sør, må sette seg grundig inn i AICs og tilsvarende bevegelser på de andre kontinentene som en del av den voksende nypentekostale bølgen.

Dessverre fikk jeg ikke anledning til å følge tema 6: Teologisk utdanning, men jeg trekker det fram som et eksempel der E2010 umiddelbart kan være oss til hjelp og ha stor betydning. Som lærer ved FiH ser jeg at her er det materiale som vi i NLM, som har som prioritert mål å drive teologisk undervisning på ulike nivå, absolutt bør sette oss inn i, bearbeide og vurdere. Det går på teologisk utdanning og åndelig modning generelt, men spesielt på hvilken plass, rolle og ikke minst innhold teologisk utdanning har hatt historisk og skal ha i misjonsarbeid framover. Materialet i tema 5 peker videre utover til en løpende internasjonal debatt.⁸

Kritiske innvendinger

Jeg har annetsteds i noen grad gjort rede for mine kritiske innvendinger,⁹ og jeg ser ingen grunn til å repetere de samme detaljene her. Konferansen var, slik jeg opplevde det, noe overlesset. Lederne i de ulike seksjonene, internasjonale team, fikk utstrakt frihet til å legge opp arbeidet i sine seksjoner. Kanskje ønsket komitéen at konferansen, som studieprosessen, skulle være pluriform, ikke være gjenstand for (vestlig) overstyring, la de inviterte fungere på egne premisser etc. for ikke å rammes av anklager om dominans. Jeg tror E2010 kunne blitt enda bedre ved en strammere regi.

⁸ Se Haanes, V. L. (2008): "Theological Education and Mission," i Engelsviken, Tormod et.al. (eds): *Mission to the World. Communicating the Gospel in the 21st Century. Essays in Honor of Knud Jørgensen*. Oxford: Regnum, s. 391-404.

Haanes, V.L. (2010): "Academic Theology in Scandinavia: Research – Education – Formation." <http://www.uni-graz.at/grazerprozess/tagung2010/pdf/Haanes%20Graz%202010.pdf>

Aleshire, David (2010): "The Future has Arrived. Changing Theological Education in a Changed World." <http://www.ats.edu/Resources/PapersPresentations/Documents/Aleshire/2010/Biennial-FutureHasArrived.pdf>

Werner, Dietrich (2009): "Guest editorial". *International Review of Mission*, 1/2009, s. 2-10. Dette nummeret av IRM er i sin helhet viet temaet: "Theological Education in Mission".

Werner, Dietrich (2011): "Theological Education in the Changing Context of World Christianity – an Unfinished Agenda." *International Bulletin of Missionary Research*, 35:2, s. 92-100.

⁹ Se ovennevnte artikkel i NOTM 1-2/2011.

Konklusjon

Konferansen var en suksess i den forstand at den lyktes å bringe sammen en så bred forsamling til feiring av det som har vært, og legge til rette for fornyet refleksjon rundt hva misjon og evangelisering skal bety i tida som kommer. En avgjort positiv opplevelse var også møtet med enkelte representanter for Den katolske kirke og andre kirkesamfunn som var åpenbart meget økumenisk åpne. Det er dog et åpent spørsmål i hvilken grad disse har gjennomslag innad i sine kirker.

Deler av det som ble presentert på E2010 var jeg ganske uenig i, men E2010 og liknende gir anledning til personlig kjennskap og samtaler som gjør en enig eller uenig på et mer informert grunnlag.

Edinburgh 2010 var en verdig feiring av 100-års jubiléet for Edinburgh 1910. Sett sammen med Tokyo og Cape Town er det åpenbart at misjon er aktuelt som aldri før. Men E2010 dokumenterte med all ønskelig tydelighet at den kristne kirke nå er en verdensvid, sammensatt størrelse, framstår i mange ulike former, blir holdt oppe av mange ulike tradisjoner, og har sin største tilslutning i det globale Sør. Det gjenspeiles i stor bredde i lederskap, former og prioriteringer. Men misjon, som er *Missio Dei*, bringer håp og framtid, både for dette livet og evigheten – det ble både feiret og proklamert i Edinburgh.

Del 2: Cape Town Commitment

Cape Town-erklæringen – en utfordring til evangelikale kristne

Tormod Engelsviken

Professor ved Menighetsfakultetet

Lausanne-bevegelsen har produsert tre offisielle dokumenter som hele bevegelsen står bak. Det første var Lausannepakten fra den første kongressen i Lausanne, Sveits, i 1974 (Lausanne I). Det andre var Manilamanifestet fra den andre Lausannekongressen (Lausanne II) i Manila, Filippinene, i 1989, og den tredje er Cape Town-erklæringen (*The Cape Town Commitment. A Confession of Faith and a Call to Action*)¹ fra Lausannekongressen i Cape Town, Sør-Afrika, i oktober 2010 (Lausanne III). Lausannepakten består av 15 korte artikler som alle ble skrevet ferdig av den anglikanske presten John Stott i løpet av kongressen i Lausanne og dernest ble undertegnet av de aller fleste deltakerne. Til forskjell er *The Cape Town Commitment* (CTC) et dokument på ca. 70 sider som ble til gjennom en prosess som tok ca. ett år. Det ble heller aldri gjenstand for noen diskusjon eller formell tilslutning blant de 4200 deltakerne på kongressen i Cape Town.

I denne korte artikkelen skal vi se på hvilken autoritet CTC har, hvordan den ble til og hvilke hovedanliggender den målbærer.

CTC's autoritet og betydning

Lausannepakten har blitt sett på som et evangelikalt bekjennesskrift når det gjelder misjon i vår tid. Måten det ble til og undertegnet på, gir det også stor autoritet som et representativt dokument for den store misjonsbevegelsen, som en før pleide å kalle den konservativt-evangeliske, men som nå oftest kalles den evangelikale. Den avgjørende autoriteten til et dokument som Lausannepakten er likevel avhengig av om den faktisk avspeiler og samsvarer

¹ The Cape Town Commitment vil bli trykt i sin helhet på engelsk i *Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap*, Nr. 1-2, 2011. En offisiell norsk oversettelse med tittelen Cape Town-erklæringen blir offentliggjort i boken *Misjon til forandring. Bilder og refleksjoner fra Lausanne III*, våren 2011. Når det henvises til CTC her, benytter vi ikke sidetall, men den kombinasjon av tall og bokstaver som angir de forskjellige delene av dokumentet. En internasjonal engelsk utgave foreligger i serien The Didasko Files som *The Cape Town Commitment. A Confession of Faith and a Call to Action*, Printbridge, Cornwall, The Lausanne Movement, 2011.

med den høyeste autoritet for lære og liv, Bibelen. Dette gjelder selvsagt også CTC. Erklæringen gir uttrykk for det samme syn på Bibelens autoritet som Lausannepakten: «*Vi bøyer oss for [Bibelen] som høyeste og eneste autoritet, som styrer vår tro og vår handling.*»² CTC's egen autoritet er dermed også avhengig av om dets innhold samsvarer med det bibelske budskap. Selv om CTC ble til gjennom en lang periode – som et resultat av et arbeid utført av en gruppe på åtte personer – og aldri ble formelt vedtatt under konferansen i Cape Town,³ er den tilskrevet en autoritet av ledelsen av Lausannebevegelsen som gjør den til et dokument på linje med de to tidligere nevnte offisielle dokumentene. Dette fremgår av forordet til de to topplederne i Lausannebevegelsen, S. Douglas Birdsall og Lindsay Brown, når de sier at the «*'Cape Town Commitment' will act as a roadmap for The Lausanne Movement over the next ten years.*» De uttrykker også sin tro på at «*it will be talked about, discussed, and afforded weight as a united statement from evangelicals globally.*» Det opplyses også i deres forord at «*the leaders of the World Evangelical Alliance are in full agreement with both the Confession of Faith and the Call to Action.*» Vi må kunne konkludere at dokumentet med sin lengde og store detaljrikdom så langt har blitt mottatt med overveldende tilslutning fra praktisk talt hele den evangelikale bevegelse. Dette betyr selvsagt ikke at dokumentet ikke kan gjøres til gjenstand for et kritisk søkelys og for en fortsatt missiologisk debatt. Det vil alltid være plass for en videre utdyping og klargjøring av de synspunkter som kommer fram i erklæringen. Som et representativt og autoritativt evangelikalt misjonsdokument er det verdt å analyseres og drøftes i tiden som kommer.

Hvordan CTC ble til

Lausannebevegelsen har nesten fra begynnelsen av hatt en *Lausanne Theology Working Group* (LTWG) som har vært ett av de viktigste organene innen bevegelsen for teologisk og missiologisk refleksjon. Den har arrangert en rekke konsultasjoner og utgitt mange skrifter om ulike missiologiske tema. Lederen av LTWG de seneste årene har vært den nord-irske anglikanske presten og bibelforskeren Christopher J. H. Wright. Han ble bedt av lederskapet i Lausannebevegelsen om å ta et hovedansvar for å utarbeide et dokument fra Cape Town-kongressen. Arbeidet begynte under en konsult-

² CTC I 6

³ Del I av CTC kalt «For den Herre vi elsker. Trosbekjennelsen fra Cape Town» ble utarbeidet før kongressen og presentert for kongressdeltakerne under avslutningen den siste lørdag under kongressen der den ble reflektert i en liturgi under avslutningsgudstjenesten. Del II av CTC som kalles «For den verden vi tjener. Cape Town-kallet til handling» er bygd på de seks dagstemaene under kongressen og ble ikke ferdigskrevet før på nyåret 2011.

asjon i Minneapolis, USA, i desember 2009, hvor 18 inviterte teologer og evangelikale ledere kom sammen. Senere ble det oppnevnt en mindre gruppe av åtte personer som skulle forberede et endelig dokument. De sju i tillegg til Wright var Ajith Fernando fra Asia, Rose Dowsett fra Europa, Valdir Steuernagel fra Latin-Amerika, Rosalee Velloso Ewell fra Latin-Amerika, Victor Nakah fra Afrika, Greg Parsons fra Nord-Amerika og Tormod Engelsen fra Europa. Gruppen møttes til et forberedende møte i Cape Town våren 2010, men korresponderte for øvrig mest via e-post. Chris Wright utarbeidet den første versjonen av «A Confession of Faith» og mottok reaksjoner fra gruppen. Dokumentet ble ferdigstilt før kongressen og utgjør altså den første delen av Cape Town-erklæringen.

Den andre delen av erklæringen er bygget rundt de seks dagstemaene på kongressen, som hadde som hovedmotto «God in Christ reconciling the world to himself.» Det forelå et stort skriftlig materiale på internett til hvert av temaene, og det ble kontinuerlig produsert nye dokumenter. Arbeidsgruppen hadde gode fysiske arbeidsforhold, men følte seg ofte overveldet av mengden av informasjon den måtte forholde seg til. Rent praktisk satt den i et lite rom der hvert medlem hadde sin egen PC og kunne kommunisere med de andre gruppemedlemmene i rommet skriftlig (på e-post) og muntlig. Medlemmene kunne følge foredrag og bibelstudier i kongressens plenum via en stor skjerm. I tillegg forsøkte man å fordele oppgavene slik at medlemmene av gruppen enkeltvis kunne delta på og rapportere fra de mange parallelle temasamlingene, de såkalte multipleksene, og dialogsesjonene. Det var imidlertid så mange arrangement som gikk samtidig under kongressen at det var umulig for gruppens medlemmer å være til stede på alle.

I tillegg til det gruppens medlemmer selv kunne være med på og rapportere fra, fikk den også innspill fra talere og deltakere, særlig fra dem som hadde et spesielt engasjement for en sak. Det skjedde altså en viss «lobbyvirksomhet» under kongressen uten at det vanligvis ble følt som ubehagelig eller fikk lov til å styre gruppens arbeid. I tillegg hadde altså gruppen tilgang til store mengder dokumenter på internett.

I praksis var det Chris Wright som gav dokumentet dets stilistiske og innholdsmessige hovedutforming og som sørget for å integrere de ulike synspunkter og anliggender. Gruppens medlemmer kom med innspill og forslag til tekst og var med å drøfte og evaluere det som ble skrevet.

Gruppens arbeid ble ikke fullført under selve kongressen, men fortsatte i etterkant og fant sin endelige avslutning først i januar 2011. Som medlem av gruppen er det naturlig for meg å påpeke at hovedansvaret og eventuelt

hovedæren for Cape Town-erklæringen ligger hos Chris Wright, mens gruppens medlemmer fungerte noe ulikt alt etter hvilken mulighet og evne den enkelte hadde til å bidra i prosessen. Hele gruppen sto imidlertid samlet bak det endelige resultatet.

Jeg må erkjenne at det var et privilegium å arbeide så tett med en slik gruppe mennesker, som alle hadde store kunnskaper, lang misjonserfaring, sikkert teologisk skjønn, god formuleringsevne og utpreget samarbeidsinnstilling. Jeg kan ikke huske å ha opplevd noen form for spenning eller ubehagelig uenighet i gruppen. Vi merket også at arbeidet ble styrket gjennom bønn og forbønn, og, tror vi, inspirert og ledet av Den hellige ånd.

Cape Town-erklæringens form og hovedinnhold

Det er vanskelig på noen få sider å sammenfatte eller fremheve de viktigste innholdsmomentene i et så omfattende dokument. Jeg er helt klar over at ulike lesere vil vektlegge ting forskjellig. Likevel vil jeg gjøre et forsøk på å gjengi hva som for meg er det viktigste i Cape Town-erklæringen, både når det gjelder dens form og dens hovedinnhold.

Det faktum at erklæringen er delt i to hoveddeler har både praktiske og mer teologiske årsaker. Den første delen er som nevnt utarbeidet før kongressen og er derfor mer av grunnleggende og prinsipiell art. Den er derfor kalt en «trosbekjennelse» og forholder seg ikke i noen særlig utstrekning til de mange konkrete spørsmål som verdensmisjonen står overfor. Det gjør imidlertid den andre delen som kalles «Kallet til handling». Bakgrunnen for den er de seks hovedtemaene fra kongressen som ble valgt ut på forhånd gjennom en «intensive listening process (that) began more than three years before the Congress» og som identifiserte seks «major challenges facing the church».⁴

Hovedbudskapet i den første delen er kjærlighet til Gud, til hverandre og til verden, og hovedbudskapet i den andre delen er kallet til disippelskap. Begge deler uttrykkes på følgende måte i Konklusjonen: «*I Gud Faders, Sønnens og Den hellige ånds navn, og på det ene grunnlag av tro på Guds uendelige barmhjertighet og frelsende nåde, lengter vi etter og ber alvorlig om en reformasjon av bibelsk disippelskap og en revolusjon av kristuslik kjærlighet.*»⁵

Mens mange misjonsdokumenter fremhever betydningen av tro og håp, beveger denne erklæringen ved sin sterke understreking av kjærlighetens betydning seg inn på et enda mer fundamentalt teologisk plan, nemlig den treenige Guds evige kjærlighet som den dypeste motivasjon for Guds misjon

⁴ Jf. Birdsalls og Browns forord

⁵ CTC, Konklusjon

og dermed også for vår misjon. Ved å vektlegge kjærligheten blir også grunnlaget for forsoningen mellom Gud og mennesker og betydningen av forsoning, fred og enhet mellom mennesker tydelig. Dermed fanger dokumentet opp et perspektiv som er særlig tydelig i Johannesskriftene, i 2. Korinterbrev og Efeserbrevet.⁶ I første del av Cape Town-erklæringen konkretiseres også det dobbelte kjærlighetsbud på vårt forhold til den treenige Gud, til våre medmennesker og til hele skaperverket.

I den andre delen er det kallet til handling i forhold til verden som er hovedperspektivet. Det er her disippelskap blir en overordnet kategori. Dette henger sammen med et følt behov for å gå videre i forhold til mer tradisjonelle evangelikale anliggender som evangelisering og kirkeplanting. Det er ikke slik at evangelisering med sikte på å nå mennesker som ikke tror, og i særdeleshet de unådde eller uengasjerte folkegrupper, ikke lenger er en prioritert oppgave innenfor Lausannebevegelsen, men mange er dypt bekymret over at nominalisme og en grunn kristendom sprer seg også i det globale Sør. En har sett hvordan gamle stammelojaliteter har gått foran kristen kjærlighet og lojalitet og ført til vold og endog folkemord der kristne står mot kristne. Bl.a. derfor understreker Cape Town-erklæringen det leddet i Misjonsbefalingen i Matt 28,20 som sier «og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere» med vekt på *alt*. Om vi skulle benytte en luthersk kategori, kan vi si at «lovens tredje bruk», som veiledning for kristne, er et hovedperspektiv i Cape Town-erklæringen. Ordet disippelskap brukes for å få fram at å være en kristen er å følge Jesus med forpliktelse til å leve et kristuslikt liv på alle områder. Det er noe «bergprekensk» over måten den kristne etikk og de kristne idealer blir fremhevet på. Samtidig er det en dyp erkjennelse og bekjennelse av svikt og ulydighet i forhold til de høye idealer. Men dokumentet lar ikke en misforstått syndefallsrealisme svekke Guds absolutte krav.

Under disse overordnede perspektivene kunne vi nevne noen konkrete utfordringer:

I CTC finner vi en kombinasjon av å fastholde de viktigste sannhetene som den evangelikale misjonsbevegelsen har stått for, og en vilje til å ta opp og ta stilling til nye utfordrende spørsmål, selv der evangelikale kristne kan se saken ulikt. I erklæringens eget forord vektlegges «forandringens realiteter» på en måte som viser at de store globale spørsmålene ikke settes til side for en ensidig eller snever forståelse av misjonsoppdraget. Det tales om «global

⁶ Se for eksempel Joh 17,21.26; 2 Kor 5,17-21; Ef 2. Efeserbrevet var tema for bibelstudiet under kongressen i Cape Town. Se også til budskapet om forsoning og enhet mitt kapittel "Forsoning og enhet i en splittet verden" i den kommende boken: Rolf Ekenes m.fl. (red.): *Misjon til forandring. Bilder og refleksjoner fra Cape Town*, 2011.

fattigdom, krig, etnisk konflikt, sykdom, den økologiske krisen og klimaforandringen». Det sies uttrykkelig at «i kristen misjon må vi forholde oss til realitetene i vår egen generasjon». Dette betyr at misjonsbegrepet i CTC er meget omfattende. Det inkluderer både det enkelte menneskes forhold til Gud, kirkens og de kristnes forhold til samfunnet og til hele skaperverket.

Begrepet «integral misjon» benyttes for å få fram at evangelisering og sosialt engasjement ikke bare skal utføres ved siden av hverandre, men integreres i hverandre på en slik måte at forkynnelsen har sosiale konsekvenser og at det sosiale engasjement har evangeliserende konsekvenser når vi bærer vitnesbyrd om Kristi forvandlende nåde. Når det sies at «vi forplikter oss til den integrerte og dynamiske utøvelsen av alle sider ved den misjon som Gud kaller sin kirke til», betyr det også at Gud befaler oss «å demonstrere Guds rikes verdier og makt når vi arbeider for rettferdighet og fred og har omsorg for Guds skaperverk». ⁷ Det vil bli interessant å se om dette omfattende misjonsbegrepet vil få praktiske konsekvenser for hvordan for eksempel norske misjonsorganisasjoner driver misjon i praksis.

Jeg har i annen sammenheng ⁸ understreket at Cape Town-erklæringen ikke er polemisk i formen, og at den ikke inneholder mye kritikk av andre organisasjoner eller bevegelser. Likevel bør vi merke oss at den er skarp i kritikken av noe av det kristne har gjort og stått for på en del områder, som for eksempel «etnisk vold, urettferdighet eller undertrykking», ⁹ stigmatisering og diskriminering av mennesker med HIV/AIDS, ¹⁰ og maktens, suksessens og grådighetens avgudsdyrkelse. ¹¹

I denne sammenheng karakteriseres det såkalte «rikdomsevangeliet» som et «falskt evangelium»: «*Rikdomsevangeliet innebærer ingen varig løsning på fattigdommen og kan lede mennesker bort fra det sanne budskap og middel til evig frelse. Av disse grunner kan det nøkternt beskrives som et falskt evangelium. Vi avviser derfor rikdomslærens overdrivelser som uforenlige med balansert, bibelsk kristendom.*» ¹²

Et annet område hvor erklæringen beklager evangelikale kristnes holdninger og handlinger, gjelder kristen enhet. «*Det at vi som kirke ikke makter å leve i forsonet enhet, er en hovedhindring for ekthet og effektivitet i*

⁷ CTC I 10 B, se II B 5

⁸ Tormod Engelsen: "Misjonskonferansenes store år 2010", i *Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap*, Nr. 1-2, 2011

⁹ CTC II B 2 B

¹⁰ CTC II B 5

¹¹ CTC II E 3,4,5

¹² CTC II E 5

misjon. Samtidig som vi erkjenner at vår dypeste enhet er åndelig, lengter vi etter en større erkjennelse av den misjonale kraften i en synlig, praktisk, jordisk enhet. Derfor oppfordrer vi sterkt kristne søstre og brødre over hele verden, av hensyn til vårt felles vitnesbyrd og oppdrag, til å motstå fristelsen til å splitte Kristi kropp, men heller søke forsoningens vei for å gjenopprette enhet overalt hvor det er mulig.»¹³

Hvordan denne søking etter synlig enhet forholder seg til spørsmålet om troskap mot Bibelens budskap eller forholdet til falsk lære, tar ikke Cape Town-erklæringen opp som en egen problematikk.

Konklusjon

Som konklusjon vil jeg fremheve at Cape Town-erklæringen er et utfordrende budskap, ikke minst til oss kristne i Vesten. Det utfordrer ikke minst vår sløvhet og tilpasning til en sekulær, pluralistisk konsumentkultur. Også for oss som kaller oss evangelikale og vil holde høyt Bibelens autoritet, representerer den en utfordring når det gjelder spørsmålet om vi med vår livsstil og våre prioriteringer faktisk likevel har gått på akkord med tidsånden og kulturen. Vi trenger derfor på nytt å høre kallet til å ta imot og gi videre Guds kjærlighet og til å følge Jesus i praktisk og helhjertet disippelskap.

¹³ CTC II F 1

Verdensmisjons-program for det 21. århundret

En journalistisk presentasjon og vurdering av konferansedokumentet
Cape Town Commitment 2010

Odd Sverre Hove

Tidligere sjefredaktør i Dagen

Med brennende misjonspatos og et vell av bibelforankrede konkretiseringer kaller Cape Town-forpliktelsen kristne til fornyet misjonsinnsats. På samme måten som Edinburgh 1910 ble en sentral inspirasjonskilde for evangelikal misjon i det 20. århundret, bør vi etter min vurdering håpe og be om at Cape Town 2010 kan bli stående i misjonsteologiens historie som en like viktig inspirasjonskilde for det 21. århundret.

I

Lausannebevegelsens skribenter er åpenbart glade i bokstavrim. Den første Lausannekonferansen i 1974 kalte møtedokumentet sitt «The Lausanne Covenant» (= Lausanne-pakten). Ved Lausanne II-konferansen i Manila 1989 het det tilsvarende dokumentet «The Manila Manifesto» (= Manila-manifestet). Og nå heter Lausanne III-konferansens møtedokument anno 2010 «The Cape Town Commitment» (= Cape Town-forpliktelsen).

Dokumentet The Cape Town Commitment (CTC) har undertittelen «En troserklæring og et kall til handling». Det er en opplysende undertittel. For dokumentet vender målbevisst tilbake til handlingskonsekvensene av det som slåes fast som uoppgivelig og evig sannhet.

I tillegg til Forordet, Preambelet og Konklusjonen deles CTC inn i to hoveddeler. Den første hoveddelen er mer prinsipiell. Den var forhåndsskrevet og ble offentliggjort mens Cape Town 2010 ennå var samlet i oktober 2010. Deloverskriften signaliserer det mer prinsipielle ved denne delen av dokumentet: «Til den Herren vi elsker: Cape Town bekjenner sin tro» (For the Lord We Love: The Cape Town Confession of Faith). Språket er nydelig og lettlest engelsk. Innholdsmessig handler det om heftig personlig engasjert misjonsteologi med betont trinitarisk basis og misjonalt utsyn. Samtidig er språkføringen overraskende presis og poengtert. Det vil antagelig bidra til å gjøre dette til et slitesterkt dokument.

Etter Cape Town-møtet i oktober 2010 tok det Chris Wright og redaksjonskomitéen tre måneder å bli ferdig med dokumentets mer praktiske hoveddel II. Så, i slutten av januar 2011, ble hele den omfattende programerklæringen for evangelikal verdensmisjon offentliggjort.

Del II har overskriften «Til den verden vi tjener: Cape Town kaller til handling» (For the World We Serve: The Cape Town Call to Action). Del II er dessuten 7-8 sider lenger enn del I. På den måten oppfyller dokumentet ganske målbevisst løftet fra undertittelen om å følge troserklæringen opp med et konkret handlingsprogram. Redaksjonskomitéens medlemmer trålet etter sigende samtlige underarrangementer under Cape Town 2010 for å samle sammen stoffet til del II.

Mens Lausanne I i 1974 samlet inn underskrifter på Lausanne-pakten, gjorde Lausanne II i 1989 seg mer avhengig av «resepsjon». Det er dogme- og kirkehistoriens navn på den graden av anerkjennende «mottagelse» et gitt kirkedokument eventuelt får. En god evangelikal resepsjon vil nå være avgjørende viktig også for Cape Town Commitment 2010.

Foran de ti kapitlene i del I og de seks kapitlene i del II står det et forord og et preambel med blant annet takknemlige ord om vertskontinentet Afrika (som på 100 år er blitt kristnet). Her står det også en sterk betoning av at verden riktignok er i forandring i det 21. århundret, men visse sannheter er og blir likevel uforanderlige og uoppgivelige.

CTC er rammet inn av kjærlighets-språk. Men det dreier seg ikke om papegøye-aktig tomt kjærlighets-snikk-snakk. Tvert imot er det det barske og tøffe kjærlighetsspråket fra GTs og NTs dobbelte kjærlighetsbud og fra budskapet om Kristi forangående kjærlighet vi møter i dette dokumentet. Et blikk på underkapittel-overskriftene kan illustrere dette.

Som journalist har jeg dekket alle de tre Lausanne-konferansene. Som både teolog og journalist har det vanligvis vært min oppgave å både rapportere og kommentere. Pressekorpsset bruker å ha adgang til både plenumsarrangementene og emneseminarene under slike stormøter. Men pressekorpssets primære arbeidssted er presserommet. Der kan vi følge med på storskjermen, samtidig som vi kan sitte bøyd over våre egne arbeidsstasjoner og gjøre det vi må for å rekke deadline. De daglige nyhetsreportasjene blir på den måten øyeblikksbilder, og ikke alle vil i ettertid vise seg å ha like stor varig representativitet.

Som kommentator gjennomgikk jeg under Cape Town 2010 en utviklingsprosess. De to første dagene hørte og så jeg mye positivt, men den tredje dagen ble jeg bekymret for at møtet likevel skulle forfalle til den

velkjente kirkeøkumeniske adskillelsen mellom forsoningsbudskapets «vertikale» hovedsak og dets «horisontale» følger.

Det som kanskje bidro mest til at jeg deretter skrinla denne bekymringen igjen, var et møte med Chris Wright i presserommet. Da oppdaget jeg hvordan han som gammeltestamentler, og som møtedokumentets hovedforfatter, står for et vell av spesifikke gammeltestamentlige bidrag til evangelikal trinitets- og misjonsteologi. Noen av boktitlene hans er i så måte informative: «Knowing God the Father through the Old Testament», «Knowing Jesus through the Old Testament», «Knowing the Holy Spirit through the Old Testament», «Old Testament Ethics for the People of God» og «The Mission of God's People, A Biblical Theology of the Church's Mission». Alt dette synes jeg å merke ekko av i CTC. Dokumentets tekst vitner om en særegen tillit til GT og dets frelshistoriske enhet med NT. CTC adskiller seg her beundringsverdig fra mye flat moderne GT-neglisjering.

Som i all allianseøkumenikk savner jeg klassisk luthersk sakramentteologi. Derfor akter jeg å fastholde min egen lutherske integritet sammen med en ellers positiv vurdering av CT 2010. CTC har etter mitt syn også et par andre huller: i spørsmålet om kvinnelige prester, og i spørsmålet om et par sider ved Israel- og holocaust-teologien.

Men: Som journalist har jeg gjennom årene dekket også et knippe av de store kirkeøkumeniske konferansene: tre generalforsamlinger i WCC, to i LWF og to av WCCs Verdensmisjonskonferanser. Her har liberalteologiske strømninger ofte hatt overtaket. Det tømmer den kirkeøkumeniske grenen av kristenheten for mye ånds- og misjonspotens. Ingenting av det jeg har hørt og lest ved disse konferansene kan etter min vurdering måle seg med budskapet fra Cape Town 2010.

II

Her er mitt journalistiske sammendrag av de ti delkapitlene i del I:

CTC I, 1 og 2:

– Vi elsker Gud fordi han elsket oss først, sier CTC 2010 i delkapittel én. Og delkapittel to tilføyer: – Vi elsker Gud fordi han er en Gud som lever. Budet om å elske Gud er Guds første og største bud i Bibelen.

– Guds misjonsoppdrag springer ut av denne Guds forangående kjærlighet. Verdensevangelisering springer ut av Guds forangående kjærlighet. Vi bekrefter Guds nådes primat og svarer i lydighet og gjenkjærlighet med å elske misjon og evangelisering.

– Gud har åpenbart seg i Bibelen som én, evig, levende Gud. I enhet er Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd skaper, hersker, dommer og frelser, som vi frydefullt underordner oss. Vi ærer ingen annen Gud, vi avviser avguder, religionsblanding, gudsfientlige ideologier og absolutterende pluralisme.

CTC I, 3 og 4:

– Vi elsker Gud Fader fordi han i Kristus gir oss barnekår og i Ånden lærer oss å være Guds barn, ja, lærer oss å be «Fader Vår» og si «Abba Far». Slik Gud i GT er Far for Israels barn, er han i Kristus også vår Far, og vi vil etterligne hjertelaget hans i tro og tillit.

– Akkurat som Gud i GT bød Israel å elske Gud alene, lærer Skriften oss å elske Herren Jesus Kristus alene som frelser, Herre og Gud. Jesus er ett med Faderen og som sådan universets skaper, historiens herre, alle folks dommer og frelser for alle som vender om og tror.

– Vi stoler på Kristus, vi adlyder Kristus og vi proklamerer Kristus. Vi tror på evangeliets vitnesbyrd, at Jesus fra Nasaret er Messias den salvede, helt og fullt Gud og helt og fullt menneske. Ved sin død på korset tok han syndene våre på seg og forsonte både oss og hele verden med Gud.

CTC I, 5 og 6:

– I treenighetens enhet elsker vi Den Hellige Ånd, sammen med Faderen som sendte ham og Sønnen som han vitner om. Ånden er misjonens Ånd, slik Faderen er misjonens Far, og Sønnen er misjonens Sønn. Ånden puster liv inn i Guds misjon, og uten Ånden preker og vitner vi forgjeves.

– I GT ser vi Ånden aktiv i Guds skapelse, i pinsen ser vi Ånden utgytes, i misjonen ser vi Ånden bære frukter, så sant vi lar Ånden meddele oss sin kraft. Men vi tar avstand fra de mange misbruk som forkledd opptrer i Åndens navn med mange fenomener, og vi ber Ånden lære oss å skjelne hva vi må advare imot.

– Vi elsker GTs og NTs hellige skrifter. Hele Bibelen er inspirert av Gud, talt og skrevet av menneskelige åpenbaringsmottagere. Den har unik autoritet for tro og liv. Vi elsker personen Bibelen åpenbarer. Vi elsker Bibelens fortelling i GT og NT, og vi elsker Bibelens sannhet og det livet Bibelen krever av oss. Bibelen åpenbarer hele Guds råd, slik Gud vil at vi skal få det. Derfor underordner vi oss Skriften i alt som den stadfester.

CTC I, 7 og 8:

– Gud elsker alt han har skapt, inkludert denne verden. Derfor jubler vi over skaperverket sammen med Skaperen og lengter etter den dagen da hele jorden skal fylles av kjennskap til Guds herlighet. Vi elsker Guds skaperverk, ikke på panteistisk vis, for det er en synd, men for Herrens skyld, han som selv elsker jorden og alt som bor der. Av dette følger økologisk naturvern, takknemlig etnisk mangfold og kulturåpen mangfoldighet.

– Men vi forkaster rasisme og syndig etnosentrisme, undertrykkelse av folk og nasjoner, fattigdom og lidelse, voldelighet, hevnjerrighet og kulturpervertering. Og vi vedkjenner oss Skriftens advarsler mot syndig kjærlighet til den falne verden.

– Som Jesu disipler elsker vi evangeliet om Jesu frelsesverk. Synd fremmedgjør oss fra Gud, og de som forkaster Kristi frelse, vil bli straffet med evig ødeleggelse og utestengelse fra Guds nærvær. Men på korset vant Kristus forsoning med Gud for alle som tror på ham. Evangeliet er derfor fullt av forvandlende kraft.

CTC I, 9 og 10:

– Guds folk er de som Gud i Kristus gjennom alle tider og fra alle folkeslag har elsket, utvalgt, kalt, frelst og helliggjort som sitt eget eiendomsfolk. Derfor elsker vi hverandre som medlemmer av Guds familie. Kjærligheten innbyrdes kaller oss til ærlighet, ydmykhet og integritet, og til å avvise maktsyke, resultat-skryting og grådighet.

– Vi kalles til en særlig solidaritet med dem som lider og dør for evangeliets vitnesbyrd, og til selv å lide om så er, idet vi står sammen som én stor Kristi familie blant nasjonene i Guds verden.

– Og hele Bibelen, både GT og NT, forplikter oss til misjon, idet vi får delta i Guds fullføring av løftet til Abraham om å velsigne alle folkeslag. Når Kristus kommer igjen og etablerer det evige riket sitt på jorden, skal Gud Immanuel bo iblant oss. All misjon må derfor reflektere både evangelisering og engasjement for verden. Det er Integral Misjon.

III

Her er mitt journalistiske sammendrag av de seks delkapitlene i CTC II:

CTC II A, 1-7:

– Delavsnittet om sannheten i Jesu person er selve satspunktet for Cape Town-forpliktelsens svært engasjerte avsnitt om verdensmisjonen og det globale sosialetiske ansvaret:

– Jesus Kristus er hele universets sannhet, sier CTC. Sannheten i Jesu person er både personal og læremessig. Den er både universal og kontekstuell. Den er både evig og nåtidig nærværende. Proklamasjonen av Jesu sannhet må alltid være selve hovedsaken i all misjon.

– Sannheten i Jesu person utfordrer, med frimodig og med tolerant respekt, vår tids postmoderne relativisme og pluralisme (som ofte er undertrykkende, men samtidig logisk sett selv-ødeleggende). Misjonen trenger her et robust apologetisk engasjement.

– Kristi sannhet godtar ikke noe falskt skille mellom det sekulære og det guddommelige, men ser tvert imot på denne verdens yrker og arbeidsplasser som gudgitte arenaer for arbeidets gudstjeneste og livsengasjerende disippelskap. Også teltmaker-misjon er her viktig.

– Kristi misjon trenger en ny global mediebevissthet. Den må være både sunt mediekritisk og båret av en særegen mediestrategi. Kristi misjon innenfor både gamle og nye medier er en egen type misjonstjeneste.

Også kunstens verden og de nye bioteknologiske virkelighetsområdene er misjonalt viktige arenaer. Kristi misjon må fremelske et frimodig og korrupsjonsfritt kristent engasjementet i offentlige virksomheter, innenfor både statsadministrasjoner, forretningsliv og academia.

CTC II B, 1-5:

– Delavsnittet om Kristi misjons forsoningstjeneste i en verden full av krig, vold og splittelse, tar sats i Kristi «vertikale» forsoning mellom Gud og menneske på Golgata kors. CTC slår fast at mellommenneskelig «horisontal» fred og forsoning aldri kan skilles fra grunnvollen på Golgata. Kristne må alltid være bibelforankrede fredsstiftere:

– Kristi misjon må alltid respektere de særlige frelsesgavene Gud har gitt det jødiske folket, men må også alltid stadfeste at det jødiske folket trenger evangeliet om forsoningen i Messias den korsfestede.

– Den etniske mangfoldigheten i verden er en Guds gave. Kristi misjon må forsvare den mot rasisme og svart slaveri, holocaust mot jøder, apartheid, «etnisk rensing», vold mellom kristne, religionskrig, palestinske lidelser, kasteundertrykkelse og folkemord.

– Kristi fredsbudbærere i verden trenger en særlig omsorg for fattige og undertrykte. Det må bl.a. komme vår tids 27 millioner slaver til gode (i tråd med arven fra William Wilberforce!). Kristi misjon må ha front mot sex-slaveri, barneslaveri og barnesoldat-verving.

– Kristi misjon må ha en særlig omsorg for verdens 600 millioner funksjonshemmede, ofte de fattigste blant fattige. Misjonen må anerkjenne funksjonshemmedes særlige misjonstjeneste, og forkaste teologi som påstår at funksjonshemmede mangler helbredende tro.

– Kristi misjon trenger reflektert miljøbevissthet, klimabevissthet og global ressursbevissthet.

CTC II C, 1-6:

– *Delavsnittet om Kristi misjons nestekjærlighet* blant mennesker av annen tro, tar sats i de grunnleggende misjonsteologiske avsnittene i CTC I. Misjonen må alltid se på folk av annen tro som «vår neste» i bibelsk forstand.

– Derfor må Kristi misjon alltid fastholde en sunn og argumenterende evangeliseringsforpliktelse, samtidig som den sier nei til usunt proselyttmakeri under vold og tvang. Kristne vennskap med muslimer, buddhister og hinduister må fremelses. Løgner og karikaturer mot folk av annen tro må forkastes.

– Kristi kjærlighet tvinger til tider misjonens folk til å tåle lidelse og bære martyrier for evangeliets skyld. Det må aldri foranledige hevntørst. Vitnesbyrdene om denne typen lidelse for Herren vil misjonens folk alltid høre med tårer og bønn, men uten å svikte evangeliets kall til fiendekjærlighet.

– Nådens evangelium kaller oss til å legemliggjøre evangeliets nåde i alle kulturelle og religiøse settinger. Da kan nådens evangelium over tid bli til «en Gud velbehagelig duft av Kristi frelse» i slike settinger. Ikke minst i kulturer preget av ære, skam og hevn vil denne duften kunne skape sterk lengsel etter Herren Jesus Kristus. Men dette kan kreve troskap over lang tid.

– 200 millioner menneskene lever i dag i migrasjon og folkevandring. Det byr på særlige gudskapte misjonsmuligheter, men stiller også særlige krav til både vertskirker og diasporakirker.

– Kristi misjon må alltid tale religionsfrihetens sak.

CTC II D, 1-6:

– Guds hjerte lengter etter at alle folkegrupper i verden skal få tilgang til budskapet om Guds kjærlighet i Jesus Kristus, heter det i innledningen til delavsnittet om misjonskallets konkrete sider i dagens verden. I dag er det bare en liten del av kirkeressursene som er rettet mot å nå de minst nådde folkene med evangeliet. Her er det behov for en nyorientering.

– Når det gjelder de unådde folkene, må dagens misjon gjøre bot for sin blindhet og fornye forpliktelsen sin. Bibelspredning må fremmes i hast. Og

utdanning av undervisnings-pastorer (eller hva slags tittel man bruker om denne funksjonen) må prioriteres høyere.

– Kristi misjons ledere trenger en særlig omsorg og forbønn. Og lederutdanning må legge større vekt på karakterbygging. For lederes svikt og svik er særlig ødeleggende for misjonens sak.

– Med sikte på de rent muntlige kulturene trenger misjonen ny innsats for muntlig og fortellende bibelutleggelse, og ha fokus på alt som ellers kan styrke «oral» misjon.

– By-misjon er i vår tid viktigere enn noen sinne, siden store deler av de unådde folkeslagene bor i storbyer. Barne-fokusert misjon og ungdomsarbeid må også prioriteres høyt, siden store deler av de unådde folkegruppene har en ung gjennomsnittsalder.

– Under alt dette trenger Kristi misjon i verden å leve i vedvarende bønn til misjonens Herre. Blant annet må vi be ham gjøre oss våkne for hvor det i vår tid er rett å satse med ny misjonsinnsats.

CTC II E, 1-5:

– Delavsnittet om misjonens livsstil-utfordringer tar utgangspunkt i syv steder der Cape Town-konferansens sentraltekst, Efeserbrevet, bruker ordet «vandre» om den kristne livsførselen.

– Misjonens folk svikter på miserabelt vis hvis vi ikke har en livsførsel som tydelig avviker fra denne verdens hedenske avgudsdyrkelse. Det blir ikke troverdig misjon av det hvis misjonens folk selv løper etter fremmede guder.

– Kristi misjon krever en hundre prosent ekteskapstro livsførsel med seksuelt samliv bare mellom én kvinne og én mann i ekteskap. Seksuell intimitet før eller utenfor ekteskapet er ødeleggende for Kristi misjon. Men utfordringene fra HIV-AIDS-epidemien i mange fattige land reiser viktige nye utfordringer. HIV-AIDS-stigmatisering er synd.

– Kristi misjon må forkaste maktmisbruk. I stedet trenger Kristi misjon ydmykhet og gjensidig underordning. Kristne ektemenn må aldri tro at hustruens underordning innebærer rett til trakassering. Menn som slår hustruene sine, synder mot Gud.

– Kristi misjon er ikke suksess- og resultat-fokusert. Misjonen trenger sannhetstro motstandskraft mot overdrivende statistikk-misbruk.

– Det falske «velstand-evangeliet» er farlig utbredt i evangelikale miljøer og må forkastes totalt. Kristne har ikke automatisk krav på helse og velstand. Velstands-preking er tvert imot ubibelsk og evangelie-forfalskende, og kan

være svært ødeleggende for Kristi misjon. Evangeliet krever en enklere livsstil av oss.

CTC II F, 1-4:

– Alle kristne er av Gud gjort til lemmer på Kristi legeme. Derfor er enheten i Kristus grunnleggende for misjonen. I delavsnittet om denne gudgitte enheten blir det sterkt understreket hvor viktig det er at misjonen strekker seg etter forsoningsbasert enhet og gjensidig misjonspartnerskap.

– En splittet kirke har ikke noe budskap til en splittet verden, heter det i en av delavsnittets spissformuleringer. Enheten i Kristus er åndelig, men Kristi misjon lengter også etter at den skal vokse i misjonspotens ved å bli synlig og konkret.

– Det er en stor glede at det vokser frem sterk og livskraftig misjon i nye deler av verden. Men det må ikke føre til at man overlater stafettspinnen til dem på måter som desengasjerer de eldre bevegelsene. Tvert imot må Kristi misjon være et fellesansvar for både øst og vest og nord og sør.

– Lausannebevegelsen er ikke innbyrdes enig i synet på kvinnelig prestedtjeneste. Man «anerkjenner at det her er alvorlige forskjeller i syn». Noen forstår apostolisk lære som et lære- og prekeforbud for kvinner. Noen forstår budet som avgrenset til myndig kvinnelig undervisning rettet til menn. Og noen forstår apostolisk lære slik at kvinner med de relevante Åndens gaver kan lede og undervise helt på like fot med menn. Gjensidig respekt er her ønskelig.

– Teologisk utdanning er uoppgivelig viktig for Kristi misjon i verden, ikke minst for å dyktiggjøre undervisningspastorer med høy kompetanse. Uavkortet bibeltroskap er helt avgjørende.

Lausanne III og media – sentrale utfordringer for NLM

Lars Dahle og Margunn Serigstad Dahle
Rektor ved MhG og høgskolelektor ved MhG

Inntrykk og erfaringer fra Lausanne III

Det var et stort privilegium å få være til stede på den globale misjonskongressen i Cape Town, både som deltakere og bidragsytere. Personlig sitter vi igjen med mange og sterke inntrykk fra denne verdensvide storsamlingen. Sentrale, utfordrende bibeltimer og åpne, nære samtaler rundt småbordene som fylte hele kongresshallen, satte dype spor. Det samme gjorde de mange møtene med representanter fra kirkene i det globale sør.

Vi var invitert av Lausannes internasjonale ledelse til å bidra innen temaområdet «Media & Technology». Vårt mediefaglige bidrag til Cape Town 2010 både i forkant, under og etter kongressen, er beskrevet nærmere i vår artikkel i NORME-antologien om Lausanne III.¹

Fire sentrale utfordringer fra Lausanne III

Innsyns redaksjon har bedt oss om å dele refleksjoner og erfaringer relatert til Lausanne og mediene, med fokus på momenter som kan være særlig relevante for NLM som misjonsorganisasjon og -bevegelse.

Vi har da valgt å løfte frem følgende sentrale utfordringer for NLM, relatert til medier og misjon:²

- En teologisk utfordring om bredde og kall
- En apologetisk utfordring om sannhet som sentralt anliggende
- En strategisk utfordring om en tredelt medieoppgave
- En praktisk utfordring om bruk av sosiale medier

¹ “Media Messages Matter: En utfordring til mediebevisstgjøring, medienærver og mediemisjon” i Ekenes, Engelsviken, Jørgensen og Kjøde (red.) *Misjon til forandring. Bilder og refleksjoner fra Lausanne III* (NORME / Hermon Forlag, 2011)

² Vi kunne også lagt vekt på *en femte utfordring*, nemlig om hvordan de nye digitale/sosiale mediene gir oss nye personlige utfordringer for vår egen mediebruk i en global medielandsby. Eksempelvis kunne det være aktuelt å drøfte på hvilke måter en tverrkulturell misjonær bør være til stede i sosiale medier i sin egen hjemlige kontekst. Slike drøftinger sto sentralt i den globale nettsamtalen i forkant av Lausanne III.

Medier og teologi: fokus, bredde og kall

Medieengasjement som misjonalt oppgave må forankres teologisk. Dette var i høyeste grad tilfelle i Cape Town, både gjennom kongressens fokus, bredde og dybde. Fokus var gitt i kongressens hovedtema: «Gud forsonte verden med seg selv i Jesus Kristus.» Bredden viste seg i kongressens mange viktige temaer. Dybden lå særlig i de mange hovedbidragene («advance papers») som var gjort tilgjengelige på forhånd gjennom den globale samtalen på nettet («Lausanne Global Conversation», se nedenfor).

Kongressens tydelige teologiske innhold og profil er nedfelt i den omfattende Cape Town-erklæringen (The Cape Town Commitment, CTC). Gimlekollen-kollega Stefan Gustavsson, som var bidragsyter og svensk delegat i Cape Town, beskriver erklæringen på følgende måte:

«Till sin form är den en bekännelse till den ende Guden, inte till en lära. Språket är kärlekens språk, och det finns en dimension av lovsång i texten, en lovsång till Guds namn och ära, till hans rike och vilja, till hans godhet och helighet. Det är en distinkt kristen tro som presenteras: Kristus i centrum, Bibeln som grund, kärleken som drivkraft och missionsuppdraget som utmaning. Här finns den stora berättelsen – frälsningshistorien – och en helhetssyn som gör att varje område av livet berörs. Det är nerv, puls och hjärta. Det är radikalt och reservationslöst. Det är ödmjukt och självkritiskt.»³

Hvordan utfordrer dette oss i NLM? Som organisasjon og bevegelse har NLM tradisjonelt hatt et sterkt og tydelig fokus på påskebudskapet og misjonsoppdraget. Men kallet som noe som gjelder hele livet og alle livsområder, har dessverre ofte vist seg å være en mangelvare i organisasjonens forkynnelse, undervisning og veiledning.

Her trenger vi i NLM å reflektere over følgende kallsdefinisjon fra Os Guinness⁴, for øvrig en sentral bidragsyter i Cape Town:

«Calling is the truth that God calls us to himself so decisively that everything we are, everything we do, and everything we have is invested with a special devotion, dynamism, and direction lived out as a response to his summons and service.»⁵

³ Stefan Gustavsson, «Svensk förord», i *Cape Town Commitment. Kapstadsöverenskommelsen* (Svenska Evangeliska Alliansen 2011,) 10.

⁴ For presentasjon, se <http://www.tff.org/index/about/guinness>.

⁵ Os Guinness, *The Call: Finding and Fulfilling the Central Purpose of Your Life* (Nashville: Word, 1998), 29.

En slik forståelse av kallet danner både bibelsk grunnlag og motivasjon for et bredt misjonalt medieengasjement.

Medier og apologetikk: sannhet som sentralt anliggende

Som kongresstema var «Media & Technology» plassert under den første dagens hovedtema, som var sannhet. Den samme plasseringen har omtalen av mediene fått i den nylig publiserte Cape Town-erklæringen.

I erklæringens avsnitt om sannhet (CTC IIA) leser vi først om sannhet og Kristi person (1), deretter om apologetikk i møte med et globalt livssynsmangfold (2) og om arbeidsplassen som viktig arena og møtested (3). Så presenteres selve medieutfordringene (4, se nedenfor), før avsnitt om henholdsvis sannhet og kunst (5), sannhet og nye teknologier (6), samt sannhet og de offentlige rom (7).

Lausanne III- kongressens vektlegging av apologetikkens nødvendige rolle i misjon er verdt å merke seg. Den viser seg allerede i kongressens målsetting, der fokus på dominerende tankesett («in the realm of ideas») understrekes som like avgjørende for misjon som fokus på enkeltnasjoner og ulike samfunnsområder.

«[The aim of the Congress is] to bring a fresh challenge to the global Church to bear witness to Jesus Christ and all his teaching - in every nation, in every sphere of society, and in the realm of ideas.»

Dette anliggendet utvikles i Cape Town-erklæringens utfordrende avsnitt om sannhet og apologetikk i en pluralistisk samtid.

«Vi lengter etter å se et større forpliktende engasjement når det gjelder det krevende arbeidet med robust apologetikk. Dette må skje på to plan.

- Vi trenger å identifisere, utruste og be for dem som kan ta kampen opp på det høyeste intellektuelle og offentlige nivå med sikte på å argumentere for og forsvare den bibelske sannhet i det offentlige rom.
- Vi oppfordrer kirkeledere og pastorer til å utruste alle troende med frimodighet og med de redskapene de trenger for å kunne formidle sannheten med profetisk relevans i hverdagens offentlige samtale, og på den måte utfordre alle sider ved den kulturen vi lever i.» (CTC IIA.2)

Dette apologetiske arbeidsfeltet er en krevende – men stadig mer vesentlig – utfordring for NLM i møte med en virkelighet preget av økende sekularisering og pluralisering verden over.

Den bibelske oppfordringen er utvetydig: «Vær alltid klare til forsvar når noen krever dere til regnskap for det håp dere eier» (1 Pet 3,15). Som organisasjon og bevegelse trenger vi å spørre hverandre hvordan vi bedre kan integrere de apologetiske oppgavene i hele vårt misjonsarbeid, både i Norge og internasjonalt. Dette gjelder på alle arenaer; familien, forsamlingen, de ulike skoleslagene og mediene. Konteksten for kristen livssynsforming er dramatisk endret, og enten en tenker trosopplæring generelt eller spesielt fokuserer på utfordringer knyttet til fag-tro og yrke-tro, bør det apologetiske aspektet stå sentralt.⁶

Dypest sett er en apologetisk overbevisning og tilnærming helt avgjørende for å fremme et frimodig misjonalt medieengasjement i vår tid, også for oss i NLM.

Medier og strategi: tredelt behov og oppgave

Det var inspirerende for oss å se at i omtalen av mediene som misjonalt utfordring, bruker Cape Town-erklæringen både vår tematiske inndeling og våre konkrete formuleringer. Vi siterer derfor med frimodighet hele dette kjerneavsnittet om mediene,⁷ med noen refleksjoner underveis om hvordan dette utfordrer NLM.

«Sannhet og de globaliserte mediene

Vi forplikter oss til et fornyet kritisk og kreativt engasjement innen medier og teknologi som en del av vårt arbeid for å gjøre Kristi sannhet gjeldende i våre mediekulturer. Vi må gjøre dette som Guds ambassadører for sannhet, nåde, kjærlighet, fred og rettferdighet.

Vi peker på følgende viktige behov:

A. Mediebevissthet: Å hjelpe mennesker til å utvikle en mer kritisk bevissthet når det gjelder de budskap de mottar, samt den virkelighetsforståelsen som ligger bak. Media kan være nøytrale og til tider også positive til evangeliet. Men de blir også brukt til pornografi, vold og grådighet. Vi oppmuntrer pastorer og kirker til åpent å møte disse spørsmålene og til å sørge for undervisning og veiledning av de troende slik at de kan motstå press og fristelser.»

Etter det vi kan bedømme, er dessverre mediebevisstgjøring og mediekritikk en tilnærmet glemt misjonsdimensjon. Dette gjelder for en god del av NLMs

⁶ Se f.eks. Dahle, Lars (2009): «Aktuelle apologetiske anliggender – for kristne formidlere og fagpersoner», *Theofilos*, årg. 1, nr. 1, s. 12-30; også publisert på <http://larsdahle.no/various/>.

⁷ CTC IIA.4.

misjonsvirksomhet i Norge så vel som for mye av organisasjonens internasjonale misjons- og bistandsarbeid.

Som eier av Mediehøgskolen (MhG), bidrar imidlertid NLM til kompetansebygging og ressursutvikling både med hensyn til mediebevisstgjøring og mediekritikk. Dette skjer primært gjennom MhGs bachelorgradsstudium i Kommunikasjon og livssyn⁸ og gjennom Damaris Norges brede virksomhet inn mot skoler, menigheter og medier.⁹ Men i forhold til NLMs totale behov for kompetanse og ressurser inn mot organisasjonens primæroppdrag, ligger det her et stort potensiale til større utnyttelse, både nasjonalt og internasjonalt.

Det faktum at medieteknologiene sprer seg med rekordfart, fører til en global spredning av mediebudskapene, noe som gir et økende livssynsmangfold. Kristent bistands- og misjonsarbeid har ofte brakt teknologi til nye steder, uten at vi samtidig har gitt ressurser til å håndtere mediebudskapene. Mediebevisstgjøring er derfor en sentral global misjonsutfordring fremover, noe vi fikk overveldende respons på under Cape Town-kongressen. Med arven fra unike norske medieinitiativ som Familie & Medier, har misjons-Norge her et særlig ansvar, og NLM bør være ledende.¹⁰

Behovet for mediebevisstgjøring gjelder enhver mediebruker, ikke minst i møte med populærkulturens mangfold av verdier og livssyn.¹¹ Cape Town-erklæringen understreker imidlertid også behovet for at flere kristne er nærværende i mediene, med integritet og profesjonalitet:

«B. Å være til stede i media: Å utvikle autentiske og troverdige kristne rollemodeller samt mennesker med kommunikasjonsevner som kan gå inn i alminnelige nyhets- og underholdningsmedier, og å anbefale disse yrkene som en verdig måte å kunne øve innflytelse for Kristus på.»

NLM handlet svært offensivt da Gimlekollen Mediesenter ble opprettet for 30 år siden. Dagens samfunnssituasjon krever samme offensive holdning, både i å forvalte og å videreutvikle det som er etablert ved Mediehøgskolen.

⁸ Se <http://www.mediehogskolen.no/studium/kommunikasjon-og-livssyn>.

⁹ Se særlig www.KrdOnline.no (skole), www.SnakkOmTro.no (menighet) og www.Kulturvinduet.no (medier).

¹⁰ Mediehøgskolen Gimlekollen og Damaris etablerer gradvis den globale ressursiden www.EngagingMedia.info for mediebevisstgjøring og mediekritikk. Dette skjer i partnerskap med Lausanne International.

¹¹ Se Dahle/Skattum 2010.

Som eier av en slik institusjon, har NLM en sjelden mulighet til å bidra til å møte dette spesifikke og strategiske behovet om å være til stede i media, nasjonalt og internasjonalt.¹²

Mediehøgskolens mediefaglige satsinger på journalistikk så vel som på informasjon, kommunikasjon og produksjon¹³ er sentrale her.

Kristent medienærvær i de alminnelige nyhets- og underholdningsmediene har mye større betydning enn mange er klar over. Det å utdanne kristne mediefolk til en rekke komplementære medieoppgaver, med innsikt i forskjeller mellom ulike arenaer og roller, er derfor svært strategisk.

I tillegg til bevisst strategi om å utdanne kristne til å jobbe i mediene, bør en også oppmuntre og utruste ledere og opinionsdannere til å være synlig i offentlig debatt. Fra NLM er informasjonsleder Espen Ottosen i en klasse for seg som høyt anerkjent mediekommentator og -debattant i de allmenne mediene. Her trengs bevisst satsing for å få flere på banen. Det er grunn til å ha forventninger til at den nye kristne tankesmien Skaperkraft vil bidra til dette på nasjonalt plan.

Også regionalt og lokalt er både behov og muligheter sterkt til stede. Bevisstgjøring og praktisk medietrening burde bli en integrert del av en helhetlig strategi i NLM Norge. Slik kan en bidra til å fremme kristne verdier, et kristent menneskesyn og en kristen virkelighetsforståelse i mediedebatten på ulike nivå. Bevisst bruk av sosiale medier hører selvsagt hjemme i dette bildet.

Like viktig er det selvsagt å gi kompetanse, ressurser og frimodighet til våre trossøsken i det globale sør, slik at de kan delta i nasjonal og lokal mediedebatt og medieproduksjon der det er mulig og naturlig.

Med Mediehøgskolens fagmiljø og nettverk som sentral ressurs, bør NLM kunne ta en ledende rolle for å møte disse misjonsstrategiske utfordringene, både nasjonalt og internasjonalt.

Det samme bør egentlig gjelde for det tredje behovet Cape Town-erklæringen presenterer i forhold til mediene:

«C. Kristent mediearbeid: Å utvikle kreativ, kombinert og interaktiv bruk av “tradisjonelle”, “gamle” og “nye” medier for å kunne kommunisere evangeliet om Kristus ut fra en helhetlig bibelsk virkelighetsforståelse.»

¹² Det er her viktig å skjelle mellom forsamlingens misjonsoppdrag (evangelisering og undervisning) og den enkelte kristnes liv som Jesu disippel (som inkluderer vekt på barmhjertighet, rettferdighet og det å forvalte skaperverket).

¹³ Mediehøgskolens nye bachelorgrad i *kommunikasjon og medier* ivaretar disse “ikke-journalistiske” medierollene (se <http://www.mediehogskolen.no/studium/kommunikasjon-og-medier>).

Historisk sett har NLM vært en pioner i misjons-Norge når det gjelder bruk av medier i misjons- og menighetsarbeid. Her er det nok å nevne etableringene av Lunde, Norea og Lynor.

Norea Mediemisjon er fortsatt en pioner, slik det viser seg ved den strategiske satsingen på superblink.no, Ikirken.no og youversion.no. Webpastor Asbjørn Kvalbeins kreative bruk av sosiale medier, både når det gjelder forkynnelse, undervisning og oppfølging, bør også nevnes her.

Den største utfordringen på dette området for NLM framover, er etter vår mening ikke teknologisk, men teologisk. Spørsmålet er nemlig hvilket innhold som egentlig formidles ved hjelp av teknologien. En bevisst mediefaglig tenkning er selvsagt vesentlig, men enda viktigere er selve budskapsformidlingen. Cape Town-erklæringens understreking av "å kunne kommunisere evangeliet om Kristus ut fra en helhetlig bibelsk virkelighetsforståelse" er avgjørende her. Dette innebærer grundig tekstarbeid, klar tekstutleggelse og kreativ tekstanvendelse. Behovet understrekes av at medieformidlingen av kristen tro ofte skjer inn i en stadig mer sekulær og pluralistisk misjonssituasjon, enten dette er i Norge eller internasjonalt.

Medier og deltakelse: eierskap og medvirkning

Sett fra et medieperspektiv, var den tredje Lausannekongressen radikalt annerledes enn både Lausanne 1974 og Manila 1989. De nye muligheter som internett og sosiale medier gir, viste seg i flere nyskapende og omfattende medietiltak.

Allerede et halvår før kongressen i Cape Town ble en global nettsamtale (Lausanne Global Conversation) lansert. Dette resulterte i omfattende nettsamtaler som besto av blogging, kommentarer og videomateriale. Disse nettsamtalene preget både forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kongressen. Et annet omfattende medietiltak var GlobalLink, som knyttet selve kongressen i Cape Town sammen med over 600 lokale kongress-steder rundt om i verden.

Begge disse medietiltakene bidro til en viktig demokratiseringsprosess, der det som ble formidlet på kongressen ble gjort tilgjengelig for mange misjonsengasjerte evangelikale miljøer verden over. Slike kreative medieinitiativ bidrar til å skape eierskap og medvirkning til et viktig arrangement som Lausanne III.

Kristen-Norge er i dag preget av mindre misjonsaktivitet mange steder. Det har også vært pekt på fare for ytterligere svekkelse av misjonsengasjementet, også for NLM. I en slik situasjon kan systematisk og kreativ bruk av internett og sosiale medier være én av flere veier til å øke deltakelse i og eierskap til

NLM. Samfunnet ellers preges av dialog og deltakelse, ikke minst gjennom digitale medier som plattform. For NLM kunne det være naturlig å styrke bruken av slike kreative medietiltak for trosopplæring, misjonsinformasjon så vel som strategiprosesser og drøftinger. Ikke minst kunne det være aktuelt med praktisk utforskning av slike tiltak i forberedelse, gjennomføring og oppfølging av GF 2012.

Aktuelle ressurser for videre refleksjon

Lars Dahle: *Media Messages Matter: Towards Christian media awareness, media presence and media mission*. (Norsk-engelsk blogg, www.larsdahle.no).

Lars Dahle: Fagartikkel (Cape Town Advance Paper), diverse blogginnlegg og diskusjon på http://conversation.lausanne.org/en/people/profile/Lars_Dahle.

Margunn Serigstad Dahle & Lena Skattum (red.): *Manus for livet? Film som verktøy i trosopplæringen* (IKO / Damaris Norge, 2010)

Del 3: Studentresponser fra Cape Town

Ungdom og misjon – helt på nett

Silje Kristin Erlandsen
Student ved Mediehøgskolen Gimlekollen

I forkant av Lausanne III ble nettstedet intomission.no lansert. Målet med nettstedet er å informere, inspirere og involvere norsk ungdom i forhold til misjon, på et språk og via et format som ungdommen selv forstår.

Da rektor Lars Dahle ved Mediehøgskolen Gimlekollen fikk tilbud om å gi noen av sine studenter praksisplass under verdenskongressen for misjon, var han ikke sen med å takke ja. Noen måneder senere vandret dermed seks heldige studenter, deriblant undertegnede, rundt på kongressenteret i Cape Town utstyrt med videokamera, speilrefleks, blokk og båndopptaker. Oppdraget? Å gjøre misjon forståelig for norske kristne ungdommer.

Ikke bare lysbilder

Da vi i fjor høst satte oss ned for å utforme det som etter hvert ble til intomission.no, slo det oss at ordet «misjon» kanskje ikke var det enkleste å gå ut ifra når vi ville snakke med ungdom om – nettopp – misjon. Ordet er så mettet med konnotasjoner og assosiasjoner at vi valgte å bruke et engelsk navn, intomission (satt sammen av ordene into og mission), for å kommunisere at misjon først og fremst handler om et oppdrag som Jesus har befalt oss som kristne å gå inn i. Vi ønsket at intomission.no skulle bli en side som gir kristne ungdommer informasjon om hva misjon faktisk er, inspirerer dem til handling og hjelper dem til selv å bli involverte.

Store sokker og trist utseende

Nettopp fordi misjonsordet er så ladd, er et av hovedmålene for intomission.no å informere om misjon. Under Lausanne III intervjuet vi Grace fra Nigeria, og på videoen Go into mission! snakker hun om hva afrikansk ungdom forbinder misjonærer med: En person fra Vesten, med store sokker og sko som går rundt og ser trist og kjedelig ut. «But when they see someone who is passionate about life, about meeting people, about living to the fullness every

day, and yet you call yourself a missionary, it redefines that concept for young people,» sier hun.

Misjonærstereotyper finnes ikke bare i Afrika. Norge har tradisjonelt sett vært et land som har sendt mange misjonærer til utlandet. For mange her hjemme er «misjon» derfor ensbetydende med «utlandet», og «misjonær» den som våger seg dit og viser lysbilder hjemme på bedehuset etterpå.

I dag er Norge vel så mye misjonsmark som misjonærvugge. Intomission.no ønsker å kunne være med på å børste støvet av misjonsbegrepet for unge mennesker, og vise at misjon ikke handler om å være utsendt fra Norge, men å være utsendt fra Guds rike, enten en befinner seg langt inne i Amazonasjungelen eller i Kari Nordmannsvei 4.

Nordmenn vil snakke om tro

Noe av det mest inspirerende med å være på kongressen, var å møte alle folkene og høre hvordan de selv tjener Gud der de er. Å høre 18 år gamle nord-koreanske Gyeong Ju Son fortelle sin sterke historie om forfølgelse som har gjort henne foreldreløs, eller sør-afrikanske Theodor fortelle om trossamtaler med norske studenter på bar i Tromsø, inspirerer til selv å gå dit folk er, tørre å åpne munnen og dele evangeliet. Nigerianske kristne som flytter til muslimske landsbyer for å vitne om Jesus, utfordrer til å la frykten ligge og åpne hjerter og hjem for våre nye landsmenn.

Hele kirken – ett oppdrag

Intomission.no er ingen ny misjonsorganisasjon. Nettstedet er heller ikke knyttet til noen bestemt misjonsorganisasjon eller menighet, men eies og drives av Damaris Norge, en kristen organisasjon som lager ressurser blant annet til bruk i trosopplæring på skoler og i ungdomsarbeid. Men intomission.no ønsker, på samme måte som en uavhengig medieaktør, å vise frem bredden av misjonsarbeid, sånn at unge selv får en idé om hvordan de kan involvere seg. Flere av dem vi intervjuet fikk spørsmål om hva de ville si til unge som vil fortelle andre om Jesus. I januar/februar i år holdt dessuten fire av oss misjonsseminar under Impulshelgene der vi fikk utfordre ungdommer mer direkte.

Vi tror på Lausannebevegelsens motto «Hele kirken med hele evangeliet til hele verden», og tror en nettside som intomission.no kan samle menigheter og organisasjoner mot denne felles retningen og bidra til å skape enhet på tvers av menighetskultur og tilhørighet.

Fri ressurs

I dag har intomission.no over 60 innlegg som belyser misjon på ulike måter, alt sammen i et format som unge forhåpentligvis kjenner seg igjen i. Vi ønsker at intomission.no skal være en ressurs for enkeltpersoner, menigheter og organisasjoner. Derfor kan alt av innhold på nettstedet brukes, vises og publiseres fritt, så lenge det krediteres intomission.no. Rundt ti videoer er publisert via intomission.no sin egen kanal på YouTube, i tillegg til flere lydbildesaker, blogginnlegg og artikler. Facebook og Twitter har vært spesielt viktig i arbeidet med å nå målgruppa. Ungdom og unge voksne bruker internett mer aktivt enn noen for å oppsøke informasjon og holde seg oppdatert på hva som skjer. Det er vår drøm at de også vil ønske å holde seg oppdatert på misjonsfronten.

Dette er studentene bak intomission.no

Bjørn Beckmann (29), Kristiansand; Jan Olav Ueland (25), Bryne; Julie Berg (22), Vennesla; Martin Haagensen (24), Harstad; Finn Olav Felipe Jøssang (26), Kristiansand; og Silje Kristin Erlandsen (21), Sortland.

Inntrykk etter Lausanne III

Per Olav Grødem

Masterstudent ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole

Som en god «sambanditt» har jeg en inngrodd skepsis til følelser, ihvertfall når det er snakk om kristelige anliggender. Men når jeg skal fortelle om Lausanne III – Cape Town 2010 er det vanskelig å komme utenom nettopp følelser. Jeg har en følelse av at CT 2010 lærte meg noe viktig.

For når sant skal sies, så ble det ikke mye tid til å sette seg inn i eller følge med på de utallige temaene som ble tatt opp i ulike fora under konferansen. Det var heller ikke det som var min oppgave som frivillig medarbeider, eller *steward* som vi ble kalt på engelsk, under CT 2010. Da kongressen startet og de 4000 delegatene strømmet inn i hovedsalen for å overvære åpningsseremonien, hadde nærmere 1000 medarbeidere, inkludert over 300 frivillige *stewards* fra ca. 50 land, vært i full sving i flere dager. For de av oss som kom til Sør-Afrika og Cape Town for å jobbe som frivillige under selve konferansen, begynte opplegget en uke før konferansen. Spenningen og stemningen steg i takt med at rommene og sovesalene fyltes opp på backpacker-stedet hvor vi ble innlosjert. Sørafrikanere, amerikanere, canadiere, nordmenn, dansker, argentinere, sørkoreanere og ghanesere tumlet inn dørene, stammet seg gjennom navneskiltene og fant seg til rette på sine tilmålte kvadratmeter med seng og skap. De neste to ukene skulle vi og mange andre leve oppå hverandre dag og natt, og forsøke å løse store og små utfordringer. Vi skulle stå sammen – sammen på tvers av denominasjoner, kulturer og ulike personligheter.

Derfor var fokuset i uka før konferansen på samhold og forberedelse. Vi skulle bli kjent med hverandre, og vi skulle bli kjent med Cape Town og CTICC, konferansesenteret som skulle huse CT 2010. Gjennom lek og moro, sosiale happenings, arbeidsfelleskap og ikke minst gjennom daglige samlinger med bibeltimer og lovsang ble vi ført inn i et tjenende felleskap av forvaltere. Vi ble formet til et felleskap som hadde sin identitet i ordet *steward*. Som *stewards* hadde vi et ansvar for å ta vare på hverandre. Vi hadde et ansvar for å ta vare på og forvalte de egenskaper og talenter vi brakte med oss til Cape Town. Og vi hadde et ansvar for å ta vare på og forvalte de

oppgaver og tjenester vi fikk. Gjennom alt dette skulle vi få lov til å tjene Gud og hans kirke, og være med å få bringe tjenersinnet og den praktiske kjærlighetens vitnesbyrd til dem vi måtte møte. Dette forvalter og tjenersinnet som ligger i ordet *stewardship* er noe jeg kommer til å bære med meg gjennom livet. Dette fargerike fellesskapet av kristne ungdommer fra alle kontinenter som stod sammen i tjenesten for Gud og hans kirke, for hverandre og for kongressdeltakerne ble et vitnesbyrd som viste meg hva kristen tjeneste er, hva *stewardship* er, på en måte ingen tale eller bibeltime noen gang vil kunne forklare.

På samme måte blir det vanskelig å forklare hvordan det føles å se tusenvis av kristne ledere, i alle slags farger og fasonger, i alle slags klær og med alle slags former for køkultur og tidsbegreper, strømme gjennom korridorene, før de fyller opp den enorme konferansehallen. Og hvordan beskriver du hvordan lovsangen lyder når den synges av kristne fra nærmere 200 land, eller når afrikanske biskoper i vide kjortler, og søramerikanske kirkeledere i dress reiser seg opp og danser rundt bordene mens fortumlede europeere smiler i glede og forundring når Jesu navn blir æret og lovprist?

For meg ble det få anledninger til å følge møtene og seminarene under konferansen. Som så mange andre stewards ble det mange og lange økter med jobbing. Men det var med stolthet og glede, og med en overbevisning om at vi var med og la til rette for noe stort og viktig, at vi fikk lov til å tjene. Og når vi midt i rutinene og de daglige gjøremålene, som å sjekke adgangsbeviset, la merke til alle landene som var representert, eller til de som gikk med skilt som viste at dette var kirkeledere fra den forfulgte kirke, da fikk vi et lite glimt av noe mer. Det ble en følelse av å være en del av en større virkelighet. Denne samme følelsen fylte oss når vi så på bannerne hvor landene til alle representantene stod trykt, en lang liste på 198 land, under overskriften: *God in Christ, reconciling the world to Himself* (2 Kor 5:19). Og vi merket det i fellesskapet oss imellom, når vi ba før vi skulle ut på et nytt skift, når vi var samlet til bibeltimer og når vi i pausene ble sittende og snakke med hverandre. Det var en følelse av glede, av mening og felleskap. En erfaring av å være delaktig i noe som var større enn det vi kunne se. En følelse av å stå i himmelens forgård, som et ledd i lenken av kristne brødre og søstre på alle steder og gjennom alle tider.

Sterkest kom dette i til uttrykk når vi var kommet til veis ende, og alle samlet seg i hovedsalen for avslutningsseremonien. Sjelden, om noen gang, har den kristne kirke på jord vært samlet på en slik synlig og konkret måte, og sammen fått dele Guds ord, ta del i lovsangen og motta Herrens legeme og brød. Den

store forsamlingen synliggjorde ikke bare resultatet av fortidens misjon, men formidlet også et sterkt kall til videre misjon. Og i det vi ble minnet om viktigheten av sendelsen, av å gå ut og være vitner om Guds forsoningsverk over hele verden, ble vi også minnet om det offeret det innebærer. Det var sterkt å stå der og se ut over salen, mens vi ble minnet om at noen av oss som var samlet der ville møte lidelse og forfølgelse, og at vi må regne med at også noen av oss som satt der i salen vil måtte gi sitt liv for sitt vitnesbyrd og bli martyrer for Kristus. Noen dager tidligere hadde en ung nordkoreansk student stått på den samme scenen og delt sitt vitnesbyrd og sitt kall til å nå sitt eget folk med evangeliet. Vi hadde fått høre vitnesbyrdet til Libby Little som sammen med sin mann Tom hadde drevet kristent hjelpearbeid i Afghanistan gjennom over 30 år, og som opplevde at Tom og ni andre hjelpearbeidere ble drept bare måneder før vi var samlet i Cape Town. Når vi så i tiden etter konferansen har hørt om angrep på kristne i Egypt, den utfordrende situasjonen i Midtøsten generelt, og senest nå mens jeg skriver denne artikkelen får ubekreftede meldinger om at flere kinesiske deltakere på CT 2010 er satt i fengsel, da går tankene tilbake til den kvelden i Cape Town; til ansiktene på de som var tilstede, og som nå kanskje lever i forfølgelse for sin tro.

Men tankene går også fremover, til den dagen da vi på nytt skal samles fra alle verdens kanter, av alle folk og nasjoner, til evig lovsang og et evig felleskap. Og kanskje har mitt bilde av himmelen blitt litt forandret etter den kvelden i Cape Town? Kanskje er min forestilling om himmelen blitt litt mer kollektiv? Kanskje har fellesskapet fått en større plass i min forestilling om Guds rike, og om hva det vil si å være kristen? Og kanskje har mine forestillinger om kirken, om det kristne fellesskapet og om himmelen blitt litt mer konkrete? De har blitt preget av stemmer og ansikter, av tjenende hender og føtter fra kristne brødre og søstre fra hele verden. Og jeg har fått et glimt av det jeg lever for og lengter etter, en erfaring av den visjonen som har stått som en ramme rundt mitt liv, og som jeg har lært å sette pris på og gjøre til min egen: Verden for Kristus.

Hvilke inntrykk sitter jeg så igjen med? Jeg sitter igjen med en følelse av takknemlighet. Takknemlighet for å ha fått erfare fellesskapet, kjenne på gleden, ta del i lovsangen, høre vitnesbyrdene og ta del i smerten til mine kristne brødre og søstre. Jeg er takknemlig for å ha fått lært noe om hva det vil si å være en steward i Guds rike, og for å få ta del i kallet om å nå *Verden for Kristus* med budskapet om at det var *Gud som i Kristus forsonte verden med*

seg selv. Og jeg sitter igjen med en følelse av glede over å få være en del av Guds folk, og en anelse av hva himmelen vil være.

Deretter så jeg en skare så stor at ingen kunne telle den, av alle nasjoner og stammer, folk og tungemål. De sto foran tronen og Lammet, kledd i hvite kapper, med palmegrener i hendene. Og de ropte med høy røst:

Seieren kommer fra vår Gud,

han som sitter på tronen, og fra Lammet.

(Åp 7:9-10)